

LEKARZE

Analiza porównawcza zbioru zawodów w Polsce i Ukrainie

Nr 4/2023

Funded by
the European Union

 IOM
UN MIGRATION

Funded by
the European Union

LEKARZE

Analiza porównawcza zbioru zawodów w Polsce i Ukrainie

Nr 4/2023

Warszawa 2023

Niniejszy dokument został opracowany dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej.

Poglądy w nim wyrażone nie mogą być w żaden sposób traktowane jako odzwierciedlenie oficjalnej opinii Unii Europejskiej.

Analiza porównawcza została przeprowadzona w ramach projektu *Wsparcie techniczne w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym uciekających z Ukrainy*, którego celem jest wsparcie władz polskich w zapewnieniu osobom uciekającym przed wojną sprawnego i skutecznego dostępu do procedur i usług publicznych w zakresie integracji społecznej i zawodowej.

Projekt został sfinansowany przez Unię Europejską w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego zarządzanego przez Komisję Europejską (Dyrekcja Generalna ds. Wspierania Reform Strukturalnych – DG Reform). Przy realizacji projektu IOM współpracowało z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Niniejsza broszura jest materiałem poglądowym informującym o różnicach i podobieństwach między polskimi a ukraińskimi zawodami w danym obszarze oraz o możliwych ścieżkach uznania kwalifikacji w Polsce w ramach określonej działalności zawodowej. Powstała ona w wyniku analizy porównawczej i zawiera odniesienia do właściwych instytucji i procedur. Broszura nie jest instrukcją uznawania kwalifikacji zawodowych ani dokumentem prawnym.

Materiał zawarty w broszurze został skonsultowany z właściwymi ministerstwami i środowiskami zawodowymi.

Zawarte tu informacje odnoszą się do stanu prawnego na lipiec 2023 r.

SPIS TREŚCI

Jak korzystać z broszury	11
Kluczowe pojęcia i skróty	14
1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZBIORU	17
1.1. Nazwy i kody grup zawodów opisanych w zbiorze	17
1.2. Nazwy i kody poszczególnych zawodów w zbiorze	18
1.3. Mapa zbioru	21
2. ANALIZA PORÓWNAWCZA POSZCZEGÓLNYCH ZAWODÓW W ZBIORZE	22
2.1. (PL) Lekarz • (UA) Lekarz (Λικαρ)	23
2.1.1. Dane identyfikacyjne zawodu	23
2.1.2. Podobieństwa i różnice	23
2.1.3. Opis zadań zawodowych	23
2.1.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	25
2.1.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz	26
2.2. (PL) Lekarz specjalista alergologii • (UA) Lekarz – alergolog (Λικαρ – αλλεργολογ)	30
2.2.1. Dane identyfikacyjne zawodu	30
2.2.2. Podobieństwa i różnice	30
2.2.3. Opis czynności zawodowych	30
2.2.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	32
2.2.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista alergologii	33
2.3. (PL) Lekarz – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii • (UA) Lekarz – anesteziolog (Λικαρ – αναισθησιολογ)	34
2.3.1. Dane identyfikacyjne zawodu	34
2.3.2. Podobieństwa i różnice	34
2.3.3. Opis czynności zawodowych	34
2.3.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	37
2.3.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista anestezjologii i intensywnej terapii	38

2.4.	(PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej • (UA) Lekarz – fizjoterapeuta (Лікар – фізіотерапевт)	39
2.4.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	39
2.4.2.	Podobieństwa i różnice	39
2.4.3.	Opis zadań zawodowych	39
2.4.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	41
2.4.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej	42
2.5.	(PL) Lekarz – specjalista chirurgii dziecięcej • (UA) Lekarz – chirurg dziecięcy (Лікарвт – хірург дитячий)	43
2.5.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	43
2.5.2.	Podobieństwa i różnice	43
2.5.3.	Opis zadań zawodowych	43
2.5.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	46
2.5.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii dziecięcej	47
2.6.	(PL) Lekarz – specjalista chirurgii klatki piersiowej • (UA) Lekarz – torakochirurg (Лікарвт – хірург торакальний)	48
2.6.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	48
2.6.2.	Podobieństwa i różnice	48
2.6.3.	Opis zadań zawodowych	48
2.6.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	51
2.6.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii klatki piersiowej	52
2.7.	(PL) Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej • (UA) Lekarz – chirurg (Лікар – хірург)	53
2.7.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	53
2.7.2.	Podobieństwa i różnice	53
2.7.3.	Opis zadań zawodowych	53
2.7.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	56
2.7.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej	57
2.8.	(PL) Lekarz – specjalista chirurgii onkologicznej • (UA) Lekarz – chirurg onkologiczny (Лікар – хірург – онколог)	58
2.8.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	58
2.8.2.	Podobieństwa i różnice	58
2.8.3.	Opis zadań zawodowych	58
2.8.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	61
2.8.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii onkologicznej	62

2.9.	(PL) Lekarz – specjalista chorób płuc • (UA) Lekarz – pulmonolog (Лікар – пульмонолог)	63
2.9.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	63
2.9.2.	Podobieństwa i różnice	63
2.9.3.	Opis zadań zawodowych	63
2.9.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	66
2.9.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chorób płuc	67
2.10.	(PL) Lekarz – specjalista chorób zakaźnych • (UA) Lekarz – specjalista chorób zakaźnych (Лікарвт – інфекціоніст)	68
2.10.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	68
2.10.2.	Podobieństwa i różnice	68
2.10.3.	Opis zadań zawodowych	68
2.10.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	71
2.10.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chorób zakaźnych	72
2.11.	(PL) Lekarz – specjalista geriatrici • (UA) Lekarz – geriatra (Лікар – геріатр)	73
2.11.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	73
2.11.2.	Podobieństwa i różnice	73
2.11.3.	Opis zadań zawodowych	73
2.11.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	76
2.11.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista geriatrici	77
2.12.	(PL) Lekarz – specjalista hematologii • (UA) Lekarz – hematolog (Лікар – гематолог)	78
2.12.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	78
2.12.2.	Podobieństwa i różnice	78
2.12.3.	Opis zadań zawodowych	78
2.12.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	81
2.12.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista hematologii	82
2.13.	(PL) Lekarz – specjalista immunologii klinicznej • (UA) Lekarz – immunolog (Лікар – імунолог)	83
2.13.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	83
2.13.2.	Podobieństwa i różnice	83
2.13.3.	Opis zadań zawodowych	83
2.13.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	85
2.13.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista immunologii klinicznej	86
2.14.	(PL) Lekarz – specjalista kardiologii dziecięcej • (UA) Lekarz – kardiolog dziecięcy (Лікар – кардіолог дитячий)	87

2.14.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	87
2.14.2.	Podobieństwa i różnice	87
2.14.3.	Opis zadań zawodowych	87
2.14.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	90
2.14.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista kardiologii dziecięcej	91
2.15.	(PL) Lekarz – specjalista medycyny ratunkowej • (UA) Lekarz medycyny ratunkowej (Лікар з медицини невідкладних станів)	92
2.15.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	92
2.15.2.	Podobieństwa i różnice	92
2.15.3.	Opis zadań zawodowych	92
2.15.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	96
2.15.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista medycyny ratunkowej	97
2.16.	(PL) Lekarz – specjalista medycyny rodzinnej • (UA) Lekarz ogólny – lekarz rodzinny (Лікар загальної практики – сімейний лікар)	98
2.16.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	98
2.16.2.	Podobieństwa i różnice	98
2.16.3.	Opis zadań zawodowych	98
2.16.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	101
2.16.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista medycyny rodzinnej	102
2.17.	(PL) Lekarz – specjalista nefrologii • (UA) Lekarz – nefrolog (Лікар – нефролог)	103
2.17.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	103
2.17.2.	Podobieństwa i różnice	103
2.17.3.	Opis zadań zawodowych	103
2.17.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	106
2.17.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista nefrologii	107
2.18.	(PL) Lekarz – specjalista neonatologii • (UA) Lekarz (Лікар – педіатр – неонатолог)	108
2.18.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	108
2.18.2.	Podobieństwa i różnice	108
2.18.3.	Opis zadań zawodowych	108
2.18.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	111
2.18.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista neonatologii	112
2.19.	(PL) Lekarz – specjalista neuropatologii • (PL) Lekarz – specjalista neurologii • (UA) Lekarz – neuropatolog (Лікар – невропатолог)	113
2.19.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	113
2.19.2.	Podobieństwa i różnice	113

2.19.3.	Opis zadań zawodowych	113
2.19.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	117
2.19.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz – specjalista neuropatolog i (PL) Lekarz – specjalista neurolog	118
2.20.	(PL) Lekarz – specjalista neurologii dziecięcej • (UA) Lekarz – neurolog dziecięcy (Лікар – невролог дитячий)	119
2.20.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	119
2.20.2.	Podobieństwa i różnice	119
2.20.3.	Opis zadań zawodowych	119
2.20.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	122
2.20.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista neurologii dziecięcej	123
2.21.	(PL) Lekarz – specjalista onkologii klinicznej • (UA) Lekarz – onkolog (Лікар – онколог)	124
2.21.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	124
2.21.2.	Podobieństwa i różnice	124
2.21.3.	Opis zadań zawodowych	124
2.21.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	127
2.21.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista onkologii klinicznej	128
2.22.	(PL) Lekarz – specjalista onkologii i hematologii dziecięcej • (UA) Lekarz – onkolog – hematolog dziecięcy (Лікар – онколог – гематолог дитячий)	129
2.22.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	129
2.22.2.	Podobieństwa i różnice	129
2.22.3.	Opis zadań zawodowych	129
2.22.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	132
2.22.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista onkologii i hematologii dziecięcej	133
2.23.	(PL) Lekarz – specjalista otorynolaryngologii • (UA) Lekarz – otorynolaryngolog (Лікар – отоларинголог)	134
2.23.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	134
2.23.2.	Podobieństwa i różnice	134
2.23.3.	Opis zadań zawodowych	134
2.23.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	135
2.23.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista otorynolaryngologii	136
2.24.	(PL) Lekarz – specjalista patomorfologii • (UA) Lekarz – patomorfolog (Лікар – патологоанатом)	137
2.24.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	137
2.24.2.	Podobieństwa i różnice	137

2.24.3.	Opis zadań zawodowych	137
2.24.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	139
2.24.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista patomorfologii	140
2.25.	(PL) Lekarz – specjalista pediatrii • (UA) Lekarz – pediatra (Лікар – педіатр)	141
2.25.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	141
2.25.2.	Podobieństwa i różnice	141
2.25.3.	Opis zadań zawodowych	141
2.25.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	144
2.25.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista pediatrii	145
2.26.	(PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej • (UA) Lekarz specjalista медусуны фізыкальнай і рэабілітацыі (Лікар фізічнай та рэабілітацыйной медыцыны)	146
2.26.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	146
2.26.2.	Podobieństwa i różnice	146
2.26.3.	Opis zadań zawodowych	146
2.26.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	150
2.26.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej	151
2.27.	(PL) Lekarz – specjalista reumatologii • (UA) Lekarz – reumatolog (Лікар – ревматолог)	153
2.27.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	153
2.27.2.	Podobieństwa i różnice	153
2.27.3.	Opis zadań zawodowych	153
2.27.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	156
2.27.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista reumatologii	157
2.28.	(PL) Felczer • (UA) Felczer (Фельдшер)	158
2.28.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	158
2.28.2.	Podobieństwa i różnice	158
2.28.3.	Opis zadań zawodowych	158
2.28.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	159
2.28.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Felczer	160
	Podstawy prawne i inne źródła	162

JAK KORZYSTAĆ Z BROSZURY

Broszura zawiera informacje o 57 polskich i ukraińskich zawodach i specjalnościach w zbiorze *Lekarze*. Pełna lista opisanych zawodów i specjalności znajduje się w pkt.1.2. tej broszury.

CZĘŚĆ PIERWSZA: MAPA ZBIORU

W części pierwszej znaleźć można **informacje** odnoszące się do całego zbioru, **które pozwalają ustalić ogólne podobieństwa i różnice pomiędzy zawodami** opisanymi w zbiorze. Jest to **rodzaj mapy**, która umożliwia znalezienie:

- **ZAWODÓW BARDZO PODOBNYCH** – czyli takich, które mają zbieżny zakres zadań zawodowych, a do ich wykonywania wymagane / preferowane są podobne kwalifikacje;
- **ZAWODÓW POKREWNYCH** – podobnych, ale różniących się od siebie w znaczący sposób (pod względem zakresu zadań zawodowych lub wymaganych / preferowanych kwalifikacji).

Część ta zawiera:

- **informację o usytuowaniu** opisywanych zawodów **w klasyfikacjach** (krajowych i międzynarodowych)
- **pełną listę** opisanych w zbiorze zawodów i specjalności
- **ogólne porównanie** polskich i ukraińskich specjalności lekarskich opisywanych w zbiorze.

CZĘŚĆ DRUGA: SZCZEGÓŁOWE PORÓWNANIE

W części drugiej pojedyncze zawody i specjalności zostały zestawione w pary lub większe grupy, w ramach których możliwe było dokonanie szczegółowego porównania.

W tej części znaleźć można:

- **szczegółowe porównanie** typowych **zadań zawodowych**
- **opis kwalifikacji** wymaganych (lub preferowanych) w danym zawodzie
- **ścieżkę dostępu do danego zawodu w Polsce**, ze szczególnym uwzględnieniem obecnych ułatwień dla osób z Ukrainy objętych ochroną tymczasową.

WAŻNE

Porównując poszczególne polskie i ukraińskie zawody warto wziąć pod uwagę nie tylko zakres zadań zawodowych czy kwalifikacje formalne. Dla pełnego obrazu warto dodatkowo wziąć pod uwagę staż pracy i doświadczenie danej osoby, które w Ukrainie mogą się wiązać z uzyskaniem kolejnego stopnia rozwoju zawodowego. Stopnie te zwane są *kategoriami kwalifikacji*. Dopiero to pozwoli określić – w każdym indywidualnym przypadku – ścieżkę dostępu do danego zawodu lub wskazać możliwości podjęcia pracy w ramach zawodu lub zawodów pokrewnych.

Ścieżka dostępu do danego zawodu w Polsce **może się znacząco różnić w zależności od** tego czy jest to:

- **ZAWÓD REGULOWANY**, czyli zawód, którego nie można wykonywać bez spełnienia określonych warunków, opisanych w odrębnych przepisach
- zawód, w którym wyodrębniono określone kwalifikacje (tzw. *kwalifikacje w zawodzie* lub *kwalifikacje cząstkowe*). Pracodawcy mogą wymagać lub preferować osoby, które posiadają oficjalne potwierdzenie posiadania tych kwalifikacji
- inny zawód – zawód, w przypadku którego mowa być może w całości o *kwalifikacjach rynkowych*. Dostęp do niego zależy całkowicie od aktualnych wymagań na rynku pracy, czyli oczekiwań pracodawców.

Obywatel państwa trzeciego może uzyskać dostęp do danego zawodu w Polsce **poprzez**:

- **formalne uznanie dokumentu potwierdzającego posiadane kwalifikacje** – na drodze (a) uzyskania równoważności dokumentu na podstawie umów i porozumień międzynarodowych jeśli takie obowiązują lub (b) nostryfikację dyplomu
- **walidację kwalifikacji i umiejętności** – sprawdzenie czy dana osoba posiada określone kwalifikacje, poprzez zdanie egzaminu lub przejście innej formy sprawdzenia.

	FORMALNE UZNANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE	WALIDACJA KWALIFIKACJI I UMIEJĘTNOŚCI
OPIS PROCEDURY	Uznanie równoważności dokumentu z polskim odpowiednikiem (jeśli są odpowiednie umowy międzynarodowe): • przeprowadza NAWA – na stronie NAWA można wypełnić formularz weryfikacyjny (Kwalifikator)	Walidacja może przebiegać w formie , między innymi: • uzyskania kwalifikacji w systemie

	FORMALNE UZNANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE	WALIDACJA KWALIFIKACJI I UMIEJĘTNOŚCI
OPIS PROCEDURY	• czas realizacji: 60 dni od daty wpłynięcia zgłoszenia. Nostryfikacja dyplomu potwierdzającego wykształcenie wyższe (6–8 NQF) • dokonują jej uczelnie wyższe • procedura jest odpłatna • ustawowy termin trwania procedury nostryfikacji: 90 dni od złożenia formalnie poprawnego wniosku. Więcej informacji o procedurze: NAWA Formalne uznanie świadectwa szkoły średniej lub pomaturalnej • w praktyce procedurę uznawania świadectw prowadzą Kuratoria Oświaty • obecnie nie ma jednak systemowego rozwiązania w zakresie uznawania świadectw szkolnictwa branżowego dla celów rynku pracy.	szkolnictwa formalnego • ukończenia kursów uzupełniających • złożenia egzaminu. Więcej informacji: ZRK oraz CKE
ZAWÓD REGULOWANY	konieczna*	może okazać się konieczna
ZAWÓD O KWALIFIKACJACH CZĄSTKOWYCH	rekomendowana	rekomendowana

***Wyjątki:**

- **tymczasowa ścieżka uproszczona** (rozwiązania w odniesieniu do niektórych zawodów wprowadzone w Ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583.;
- **(niektóre) świadectwa i dyplomy uzyskane w Ukrainie przed 20.06.2006 r.** są uznawane za równoważne z polskimi dokumentami.

KLUCZOWE POJĘCIA I SKRÓTY

Bakaławr (Бакалавр) – dyplom bakaławra uzyskuje się w Ukrainie po ukończeniu studiów I stopnia, które trwają 4 lata (180–240 ECTS). Stwierdzenie równoważności dyplomu Bakaławra z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji.

CKE (Centralna Komisja Egzaminacyjna) – instytucja, która m.in., udziela informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

ESCO – wielojęzyczna klasyfikacja europejskich umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów. Określa i kategoryzuje umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. ESCO jest inicjatywą DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, wspieraną przez Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop). Obecnie ma też wersję ukraińskojęzyczną.

ERKf/EQF (Europejska Rama Kwalifikacji) – narzędzie, które pomaga w komunikacji i porównywaniu systemów kwalifikacji w Europie. Osiem europejskich poziomów odniesienia opisano w kategoriach efektów uczenia się: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dzięki temu krajowe systemy kwalifikacji, krajowe ramy kwalifikacji (ang. NQF) i kwalifikacje w Europie odniesione są do poziomów ERK. Uczący się, absolwenci, organizatorzy kształcenia i szkolenia, pracodawcy mogą dzięki temu lepiej zrozumieć i porównywać kwalifikacje nadawane w różnych krajach i różnych systemach kształcenia i szkolenia (Punkt Koordynacyjny ds. Polskiej i Europejskiej Ramy Kwalifikacji).

Grupa zawodów – sformalizowane (tj. ujęte w międzynarodowych i krajowych klasyfikacjach) zestawienie zawodów.

ISCO – międzynarodowy standard klasyfikacji zawodów wprowadzony przez Międzynarodową Organizację Pracy. Obecnie obowiązuje standard ISCO–08. Ukraina odnosi swoją klasyfikację zawodów do poprzedniej jego wersji, czyli do ISCO–88.

Kwalifikacje cząstkowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Mogą być one tworzone zarówno w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego, jak i poza nimi. W ich przypadku zakres wymaganych efektów uczenia się jest z zasady węższy niż w przypadku kwalifikacji pełnych. Na ogół wymagania te są związane z wyraźnie określonym rodzajem działalności. Do kwalifikacji cząstkowych nadawanych w systemie oświaty zalicza się m.in. **kwalifikacje w zawodzie** (potwierdzone świadectwem) (Sławiński, 2017).

Kwalifikacje pełne – kwalifikacje, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki

po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje uregulowane – kwalifikacje ustanowione odrębnymi przepisami, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w tych przepisach, z wyłączeniem kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty oraz systemie szkolnictwa wyższego i nauki (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Uwaga: należy odróżniać kwalifikację w zawodzie od kwalifikacji zawodowych (potwierdzanych odpowiednim dyplomem). Do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – w zależności od zawodu – może być wymagane uzyskanie jednej lub kilku kwalifikacji w zawodzie. Ta sama kwalifikacja w zawodzie może być wymagana w kilku różnych zawodach (Sławiński, 2017).

Młodszy bakaławr – dyplom młodszego bakaławra uzyskuje się w Ukrainie po ukończeniu studiów w krótkim cyklu, które trwają 2 lata (120 ECTS). Dyplom ten nie ma odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego. W Ukrainie średnie szkoły zawodowe zostały włączone do systemu szkolnictwa wyższego i w związku z tym wydawane przez nie dyplomy Młodszego bakaławra są tam uważane za dokumenty poświadczające ukończenie edukacji na poziomie wyższym. Z tego też powodu nie mogą być one traktowane w Polsce jako świadectwa szkolne uzyskane za granicą, o których mowa w art. 93 ustawy o systemie oświaty. W polskich szkołach wyższych nie prowadzi się tego typu kształcenia, więc nie ma możliwości stwierdzenia równoważności dyplomów Młodszego bakaławra lub Młodszego specjalisty z dyplomami wydawanymi przez polskie uczelnie w drodze nostryfikacji (ENIC–NARIC Polska, 2023).

Młodszy specjalista (Молодший спеціаліст) – przed reformą systemu edukacji z 2014 r. kształcenie na studiach krótkich obejmowało 3–4 lata na podbudowie 9–letniej szkoły albo 2–3 lata na bazie 11–letniej pełnej szkoły średniej i kończyło się w Ukrainie dyplomem młodszego specjalisty. Ostatni nabór na studia prowadzące do jego uzyskania nastąpił w 2019 r. Obecnie dyplom młodszego specjalisty potwierdza ten sam poziom wykształcenia co dyplom młodszego bakaławra. Żaden z nich nie ma odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego. W Ukrainie średnie szkoły zawodowe zostały włączone do systemu szkolnictwa wyższego i w związku z tym wydawane przez nie dyplomy młodszego specjalisty lub młodszego bakaławra są tam uważane za dokumenty poświadczające ukończenie edukacji na poziomie wyższym; dlatego nie mogą być one traktowane w Polsce jako świadectwa szkolne uzyskane za granicą, o których mowa w art. 93 ustawy o systemie oświaty. W polskich szkołach wyższych nie prowadzi się tego typu kształcenia, więc nie ma możliwości stwierdzenia równoważności dyplomów młodszego bakaławra lub młodszego specjalisty z dyplomami wydawanymi przez polskie uczelnie w drodze nostryfikacji (ENIC–NARIC Polska, 2023).

Nostryfikacja – procedura prowadząca do ustalenia polskiego odpowiednika zagranicznego dyplomu. Nostryfikacji podlega dyplom ukończenia studiów za granicą, który nie może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność (NAWA).

PRK (Polska Rama Kwalifikacji) – krajowa NQF (National Qualification Framework). Składa się na nią opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji (...) sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach (Dz.U. 2016 poz. 64).

Specjalista (Спеціаліст) – przed wprowadzeniem reformy systemu edukacji w 2014 r., dyplom specjalisty był wydawany w Ukrainie po ukończeniu studiów jednolitych oraz niektórych kierunków studiów II stopnia. Ostatni nabór na kształcenie prowadzące do jego uzyskania nastąpił w 2016 r. Obecnie tytuł ten jest w Ukrainie uznawany za równoważny z tytułem magistra. W Polsce zarówno dyplom magistra jak i specjalisty wydany w Ukrainie przed dniem 20 czerwca 2006 r. jest uważany za równoważny z polskim odpowiednikiem na podstawie umów międzynarodowych. W przypadku dokumentów wydanych później konieczna jest ich nostryfikacja (ENIC–NARIC Polska, 2023).

Specjalność – wynik podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki (DRP MRiPS, 2023).

Ukraińska Rama Kwalifikacji – krajowa NQF (National Qualification Framework) – została wprowadzona w 2011 r. W 2020 r. jej poziomy zostały dostosowane do ERK/EQF (europejskich ram kwalifikacji), choć nadal istnieją między różnice między ukraińską NQF (European Training Foundation, 2023). Odniesienia do ERK/EQF jakie pojawiają się w tej analizie mają więc czasem charakter orientacyjny.

Walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64).

Zawód – zbiór czynności zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kompetencji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki (DRP MRiPS, 2023).

Zbiór zawodów – w kontekście tej analizy rozumiany jest jako pojęcie szersze niż grupa zawodów. Ze względu na różnice występujące pomiędzy międzynarodowymi (w tym unijnymi) klasyfikacjami a klasyfikacją polską czy ukraińską, konieczne stało się znalezienie pojęcia szerszego, tak aby możliwe było dokładne zmapowanie, jakie zawody występują w danym obszarze tematycznym oraz w pełni oddać występujące pomiędzy nimi podobieństwa i różnice.

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – rejestr publiczny (...) ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64).

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZBIORU

1.1. Nazwy i kody grup zawodów opisanych w zbiorze

Zbiór zawodów *Lekarze* zawiera **wybrane zawody** usytuowane w następujących grupach (według krajowych i międzynarodowych klasyfikacji):

POLSKA KLASYFIKACJA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI NA POTRZEBY RYNKU PRACY – WG STANU NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2023	ISCO-08	ESCO	WEDŁUG OBECNEJ KLASYFIKACJI UKRAIŃSKIEJ (OPARTEJ CZĘŚCIOWO NA ISCO-88)
2221 Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	2221 Generalist Medical Practitioners	2221 Generalist Medical Practitioners	2221.2 Лікарі загальної практики (Lekarze medycyny ogólnej / lekarze pierwszego kontaktu)
2222 Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	2222 Specialist Medical Practitioners	2222 Specialist Medical Practitioners	Практикуючі лікарі-фахівці (Lekarze specjaliści)
3259 Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	3259 Health Associate Professionals not elsewhere classified	3259 Health Associate Professionals not elsewhere classified	3229 Молодші медичні фахівці, не віднесені до інших категорій

Broszura nie opisuje wszystkich zawodów, które znajdują się w wyżej wymienionych grupach klasyfikacyjnych, a jedynie te wybrane. Wynika to z metodologii przyjętej dla tej analizy porównawczej. Jej punktem wyjścia były zawody deficytowe na polskim rynku pracy, dla których poszukiwano zawodów bardzo podobnych lub pokrewnych w Ukrainie. Na wybór konkretnych specjalności lekarskich

miała też wpływ analiza danych zawartych w Mapie Potrzeb Zdrowotnych przygotowana przez Ministerstwo Zdrowia. Ostatecznie analiza objęła te z zawodów i specjalności, dla których istnieją formalne opisy lub standardy zawodowe. Szczegółowe uzasadnienie takiego podejścia zawiera raport podsumowujący komponent *Rynek pracy w projekcie Wsparcie techniczne w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym osób uciekających z Ukrainy*.

1.2. Nazwy i kody poszczególnych zawodów w zbiorze

PL	UA
• Lekarz (221101) • Lekarz – specjalista alergologii (221201) • Lekarz – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii (221202) • Lekarz – specjalista balneologii i medycyny fizykalnej (221205) • Lekarz – specjalista chirurgii dziecięcej (221206) • Lekarz – specjalista chirurgii klatki piersiowej (221207) • Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej (221209) • Lekarz – specjalista chirurgii onkologicznej (221210) • Lekarz – specjalista chorób płuc (221213) • Lekarz – specjalista chorób zakaźnych (221215) • Lekarz – specjalista geriatricznej (221224) • Lekarz – specjalista hematologii (221226) • Lekarz – specjalista immunologii klinicznej (221228) • Lekarz – specjalista kardiologii dziecięcej (221231) • Lekarz – specjalista medycyny ratunkowej (221235) • Lekarz – specjalista medycyny rodzinnej (221236) • Lekarz – specjalista nefrologii (221241)	• Лікар WYMOWA <i>Likar</i> TŁUMACZENIE Lekarz • Лікар – алерголог WYMOWA <i>Likar alerhołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – alergolog • Лікар – анестезіолог WYMOWA <i>Likar anesteziolołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – anestezjolog • Лікар – фізіотерапевт WYMOWA <i>Likar fizioterapewt</i> TŁUMACZENIE Lekarz – fizjoterapeuta • Лікар – хірург дитячий WYMOWA <i>Likar chirurh dytiaczynj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg dziecięcy • Лікар – хірург торакальний WYMOWA <i>Likar – chirurh torakalnyj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – torakochirurg • Лікар – хірург WYMOWA <i>Likar – chirurh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg • Лікар – хірург – онколог WYMOWA <i>Likar chirurg onkołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg onkologiczny • Лікар – пульмонолог WYMOWA <i>Likar – pulmonolołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz pulmonolog

PL	UA
• Lekarz – specjalista neonatologii (221242) • Lekarz – specjalista neurologii (221244) • Lekarz – specjalista neurologii dziecięcej (221245) • Lekarz – specjalista onkologii klinicznej (221249) • Lekarz – specjalista onkologii i hematologii dziecięcej (221248) • Lekarz – specjalista otorynolaryngologii (221251) • Lekarz – specjalista patomorfologii (221253) • Lekarz – specjalista pediatrii (221254) • Lekarz – specjalista rehabilitacji medycznej (221260) • Lekarz – specjalista reumatologii (221261) • Felczer (325901)	• Лікар – інфекціоніст WYMOWA <i>Likar – infekcionista</i> TŁUMACZENIE Lekarz – specjalista chorób zakaźnych • Лікар – геріатр WYMOWA <i>Likar – heriatr</i> TŁUMACZENIE Lekarz – geriatra • Лікар – гематолог WYMOWA <i>Likar – hematolołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – hematolog • Лікар – кардіолог дитячий WYMOWA <i>Likar – kardiołoh dytiaczuj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – kardiolog dziecięcy • Лікар з медицини невідкладних станів WYMOWA <i>Likar z meady cyny newidkladnych staniw</i> TŁUMACZENIE Lekarz medycyny ratunkowej • Лікар загальної практики – сімейний лікар WYMOWA <i>Likar zahalnojji praktyky – simejnij likar</i> TŁUMACZENIE Lekarz ogólny – lekarz rodzinny • Лікар – нефролог WYMOWA <i>Likar – nefrołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – nefrolog • Лікар – педіатр – неонатолог WYMOWA <i>Likar – pediater – neonatołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz pediatra – neonatolog • Лікар – невролог WYMOWA <i>Likar – newrołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – neurolog • Лікар – невролог дитячий WYMOWA <i>likar newrołoh dytiaczuj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – neurolog dziecięcy

PL	UA
	• Лікар – онколог WYMOWA <i>Likar – onkołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – onkolog • Лікар – онколог – гематолог дитячий WYMOWA <i>Likar – onkołoh – hematolołoh dytiaczij</i> TŁUMACZENIE Lekarz – onkolog – hematolog dziecięcy • Лікар – отоларинголог WYMOWA <i>Likar otołarynhołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – otorynolaryngolog • Лікар – патологоанатом WYMOWA <i>Likar – patolołohoanatom</i> TŁUMACZENIE Lekarz – patomorfolog • Лікар – педіатр WYMOWA <i>Likar – pediater</i> TŁUMACZENIE Lekarz – pediatra • Лікар фізичної та реабілітаційної медицини WYMOWA <i>Likar fizycznoci ta rehabilitacijnoji medycyny</i> TŁUMACZENIE Lekarz specjalista medycyny fizycznej i rehabilitacji • Лікар – ревматолог WYMOWA <i>Likar rewmatołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz reumatolog • Фельдшер WYMOWA <i>Feldszer</i> TŁUMACZENIE Felczer

1.3. Mapa zbioru

Zbiór zawiera porównanie zawodu lekarza w Polsce i Ukrainie oraz 26 specjalności, które mają swoje odpowiedniki w obu krajach. Dodano także zawód felczera, w ramach którego w Polsce nie prowadzi się już, co prawda, kształcenia, ale nadal można się w tym zakresie kształcić w Ukrainie.

Zarówno w Polsce jak i Ukrainie zawód lekarza i lekarza specjalisty są regulowane. Oznacza to, dostęp do nich określają zasady opisane w odrębnych przepisach. W Polsce uzyskanie takiego dostępu oznacza konieczność posiadania formalnego prawa do wykonywania zawodu (PWZ). Podstawę prawną stanowi tutaj [ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty](#)

W Ukrainie, aby zgodnie z prawem wykonywać zawód lekarza czy lekarza specjalisty, niezbędne jest ukończenie odpowiednich studiów, złożenie egzaminu i zatrudnienie w podmiocie, który posiada licencję od Ministerstwa Zdrowia lub uzyskanie takiej licencji dla siebie i zarejestrowanie się jako przedsiębiorcy w zakresie ochrony zdrowia.

Występują znaczące różnice pomiędzy polskim a ukraińskim systemem kształcenia lekarzy, widoczne szczególnie na poziomie specjalistycznym. W Polsce, po ukończeniu studiów medycznych rozpoczyna się, trwający około roku, staż podyplomowy, który ma charakter ogólnej praktyki klinicznej. W Ukrainie, od razu po uzyskaniu stopnia magistra (wcześniej także specjalisty), rozpoczyna się staż specjalistyczny (Internatura/Інтернатура), trwający od 1–3 lat w zależności od dziedziny medycyny. Po jego ukończeniu otrzymuje się certyfikat lekarza specjalisty I stopnia. Istnieją również specjalizacje II stopnia (Вторинної спеціалізації), do których można przystąpić po ukończeniu specjalizacji podstawowej (I stopnia – Первинної спеціалізації). Taka organizacja kształcenia specjalistycznego jest podobna do rozwiązań, które wcześniej istniały w Polsce.

Obecnie, lekarz w Polsce rozpoczyna kilkuletni proces specjalizacji dopiero po ukończeniu ogólnego stażu podyplomowego. Dopiero po ukończeniu specjalizacji, w tym zdaniu państwowego egzaminu specjalizacyjnego uzyskuje się w Polsce tytuł lekarza specjalisty w danej specjalności.

W Ukrainie istnieje dodatkowo nieobowiązkowa Ordynatura Kliniczna, czyli dalszego po Internaturze szkolenia specjalistycznego. Trwa ono od 2 do 4 lat po jego zakończeniu uzyskuje się certyfikat ukończenia rezydentury klinicznej.

W Ukrainie jako podstawę wykształcenia lekarskiego można zdobyć studiując na kierunku (a) „Medycyna ogólna” – 6 lat; (b) „Medycyna prewencyjna” – 6 lat; (c) „Pediatria” – 6 lat; (d) i uzyskać odpowiednio tytuł: (a) lekarza (лікар); (b) lekarza – epidemiologa (лікар – епідеміолог) lub lekarza – higienisty (лікар – гігієніст); (c) lekarza – pediatry (лікар – педіатр). Wśród podstawowych kierunków medycznych w Ukrainie istnieje też – obok farmacji i kierunku dentystycznego czy pielęgnarskiego – także kierunek „Psychologia lekarska”, na którym studia trwają 5 lat i otwierają drogę do specjalizacji w zakresie psychologii klinicznej.

2. ANALIZA PORÓWNAWCZA POSZCZEGÓLNYCH ZAWODÓW W ZBIORZE

2.1. (PL) Lekarz • (UA) Lekarz (Лікар)

2.1.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz (221101)	Лікар
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar</i> TŁUMACZENIE Lekarz

2.1.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz (221101) i (UA) Lekarz to

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz – bez specjalizacji – wykonuje większość swoich zadań zawodowych pod nadzorem lekarza specjalisty do momentu ukończenia stażu podyplomowego i zdania Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Zakres jego obowiązków, wynika więc często z roli jaką pełni podczas odbywania stażu podyplomowego. Podczas gdy (UA) Lekarz może mieć szerszy zakres obowiązków i uprawnień już po ukończeniu studiów medycznych. Staż podyplomowy jaki odbywa, czyli tzw. Internaturę, ma od razu charakter specjalizacyjny.

2.1.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ	(UA) LEKARZ
Synteza: odbywa staż podyplomowy przyznający ograniczone prawo do wykonywania zawodu; podejmuje leczenie pacjentów pod kierunkiem i nadzorem oraz opieką koordynatora stażu; zalicza sprawdziany i kolokwium z zakresu stażu w wybranej dziedzinie; zdaje Lekarski Egzamin Państwowy; zalicza staż podyplomowy.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) LEKARZ	(UA) LEKARZ
• dokonuje wyboru stażu podyplomowego • zapoznaje się z obowiązkami i uprawnieniami wynikającymi z obowiązującej ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz przepisami regulującymi odbywanie stażu i z ramowym programem stażu podyplomowego lekarza • ustala z koordynatorem indywidualnego harmonogramu realizacji stażu na podstawie ramowego programu • realizuje staże cząstkowe oraz bierze udział w szkoleniach • zapoznaje się z organizacją pracy w przychodni, szpitalu lub innej placówce medycznej • wykonuje zabiegi diagnostyczne i lecznicze pod kierunkiem koordynatora stażu • po uzgodnieniu z opiekunem lub z lekarzem wskazanym przez opiekuna • wspólnie z koordynatorem stażu wykonuje, zabiegi operacyjne oraz metody diagnozowania albo leczenia stwarzające podwyższone ryzyko dla pacjenta • po akceptacji koordynatora stażu wystawia recepty, opinie i orzeczenia lekarskie oraz skierowania do lekarzy specjalistów, szpitali i sanatoriów • udziela pomocy lekarskiej w nagłych przypadkach • zapoznaje się z przepisami z zakresu orzecznictwa lekarskiego • odbywa dyżury medyczne z lekarzem pełniącym dyżur samodzielnie • prowadzi kartę stażu • odbywa sprawdziany i kolokwia z zakresu stażu w wybranej dziedzinie: choroby wewnętrzne, pediatria, w tym neonatologia, chirurgia ogólna, w tym chirurgia urazowa,	• stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, diagnostyki różnicowej, leczenia, rehabilitacji i badania lekarskiego pacjentów w ramach swojej specjalności • zapewnia pacjentom szybką i doraźną opiekę medyczną • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną • przestrzega zasad deontologii medycznej • zarządza pracą personelu pielęgniarskiego • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ	(UA) LEKARZ
• położnictwo i ginekologia, psychiatria, anestezjologia i intensywna terapia, medycyna ratunkowa oraz medycyna rodzinna w warunkach stacjonarnej, ambulatoryjnej i domowej opieki zdrowotnej.	

2.1.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ	(UA) LEKARZ
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie stażu podyplomowego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”; (b) „Medycyna profilaktyczna” lub (c) „Pediatria. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową radę lekarską (organ okręgowej izby lekarskiej – jednostki samorządu lekarskiego). Wykaz okręgowych izb lekarskich W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:	Po ukończeniu studiów medycznych rozpoczyna się od razu specjalizacyjny staż podyplomowy (Internatura / Інтернатура). Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego.

DODATKOWE INFORMACJE

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Lekarz stażysta jest uprawniony do wykonywania zawodu wyłącznie w miejscu odbywania stażu podyplomowego, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy nieudzielenie pomocy medycznej mogłoby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia oraz w sytuacji gdy jednocześnie prowadzi prace badawcze w dziedzinie nauk medycznych.

Źródło: art. 15 i 30, [ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

2.1.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ).

ŚCIEŻKA STANDARDOWA

(dla obywateli państw trzecich, czyli osób posiadających kwalifikacje uzyskane w państwie niebędącym państwem członkowskim UE)

a) **w przypadku lekarza bez specjalizacji** konieczne jest spełnienie tych warunków:

- 1) Nostryfikacja dyplomu poświadczającego ukończenie studiów medycznych w kraju niebędącym państwem członkowskim UE (kraju trzecim).
- 2) Zdanie Lekarskiego Egzaminu Weryfikacyjnego (LEW).
- 3) Wejście na ścieżkę kształcenia podyplomowego w polskim systemie.

b) w przypadku lekarza specjalisty

Prawo wykonywania zawodu lekarza w Polsce **na określony zakres czynności zawodowych, czas i miejsce** może uzyskać osoba, która:

- 1) Ukończyła co najmniej pięcioletnie studia na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym poza terytorium Unii Europejskiej.
- 2) Posiada tytuł lekarza / lekarza dentysty specjalisty uzyskany poza terytorium Unii Europejskiej (wymagana nostryfikacja).
- 3) Posiada zaświadczenie od podmiotu wykonującego działalność leczniczą w Polsce, który planuje ją zatrudnić.
- 4) Ma co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe jako lekarz specjalista w danej dziedzinie, uzyskane w okresie 5 lat bezpośrednio poprzedzających uzyskanie zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3.
- 5) Złoży oświadczenie o znajomości języka polskiego wystarczającej do wykonywania powierzonych jej zakresu czynności zawodowych.

[Dokładny opis procedury](#)

WAŻNE:

- 1) Prawo wykonywania zawodu na powyższych zasadach może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż 5 lat, bez możliwości jego przedłużenia.
- 2) Na podstawie przyznanego warunkowego PWZ będzie można na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonywać zawód lekarza wyłącznie w podmiocie leczniczym wskazanym w decyzji Ministra Zdrowia.
- 3) Na podstawie przyznanego PWZ przez 1 rok pracuje się pod nadzorem opiekuna będącego lekarzem posiadającym specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w danej dziedzinie medycyny zaświadczenie.
- 4) W momencie rozwiązania umowy o pracę, podmiot, w którym było się zatrudnionym prześle taką informację do Okręgowej rady lekarskiej, która niezwłocznie skreśli daną osobę z rejestru lekarzy, co będzie równoznaczne z wygaśnięciem PWZ tej osoby.

Uwaga: część procedury (nostryfikacja) jest w tym trybie odpłatna.

Podstawa prawna: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#), Dz. U. 1997 Nr 28 poz. 152.

ŚCIEŻKA UPROSZCZONA

(rozwiązanie tymczasowe dla osób objętych działaniem ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)

a) w przypadku lekarza bez specjalizacji

Warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza w Polsce może uzyskać każda osoba posiadająca obywatelstwo ukraińskie oraz ukończone studia na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym.

Należy spełnić następujące warunki:

- 1) Posiadać dyplom lekarza, lekarza dentysty potwierdzający ukończenie co najmniej 5-letnich studiów, wydany w innym państwie niż państwo członkowskie Unii Europejskiej – **nie ma konieczności nostryfikacji dyplomu**.
- 2) Posiadać pełną zdolność do czynności prawnych.
- 3) Posiadać stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza.
- 4) Wykazywać nienaganną postawę etyczną.
- 5) Złożyć oświadczenie o znajomości języka polskiego wystarczającej do wykonywania powierzonych jej zakresu czynności zawodowych.

WAŻNE

Procedura uzyskania PWZ na określony zakres czynności składa się z dwóch etapów: najpierw zgody Ministra Zdrowia (art. 7 ust. 2a ustawy o zawodzie lekarza), a następnie przyznania PWZ przez okręgową izbę lekarską, na podstawie tej zgody (art. 7 ust. 2e ustawy o zawodzie lekarza). W przypadku odmowy przyznania PWZ przez okręgową radę lekarską stronie służy odwołanie do Naczelnej Rady Lekarskiej, a następnie skarga do sądu administracyjnego.

Po uzyskaniu warunkowego PWZ można podjąć pracę w dowolnym podmiocie leczniczym w Polsce, zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. PWZ wydane w tym trybie jest ważne przez 5 lat od dnia jego wydania. Procedura jest bezpłatna.

[Dokładny opis procedury](#)

b) w przypadku lekarza specjalisty

Warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza w Polsce może uzyskać każda osoba posiadająca obywatelstwo ukraińskie oraz ukończone studia na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym oraz tytuł specjalisty.

Należy spełnić następujące warunki:

- 1) Posiadać dyplom lekarza, lekarza dentysty potwierdzający ukończenie co najmniej 5-letnich studiów, wydany w innym państwie niż państwo członkowskie Unii Europejskiej.
- 2) Posiadać pełną zdolność do czynności prawnych.
- 3) Posiadać stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza albo lekarza dentysty.
- 4) Wykazywać nienaganną postawę etyczną.
- 5) Posiadać tytuł specjalisty wydany przez właściwy organ w danym państwie.

WAŻNE

Procedura uzyskania PWZ na określony zakres czynności składa się z dwóch etapów: najpierw zgody Ministra Zdrowia (art. 7 ust. 2a ustawy o zawodzie lekarza), a następnie przyznania PWZ przez okręgową izbę lekarską, na podstawie tej zgody (art. 7 ust. 2e ustawy o zawodzie lekarza). W przypadku odmowy przyznania PWZ przez okręgową radę lekarską stronie służy odwołanie do Naczelnej Rady Lekarskiej, a następnie skarga do sądu administracyjnego.

Po uzyskaniu warunkowego PWZ można podjąć pracę w dowolnym podmiocie leczniczym w Polsce, zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. PWZ wydane w tym trybie jest ważne przez 5 lat od dnia jego wydania.

Procedura jest bezpłatna. [Dokładny opis procedury](#)

Podstawa prawna: art.62–63 [ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa](#), Dz.U. 2022 poz. 583.

2.2. (PL) Lekarz specjalista alergologii • (UA) Lekarz – alergolog (Лікар – алерголог)

2.2.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista alergologii (221201)	Лікар – алерголог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar ałerhołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – alergolog

2.2.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista alergologii i (UA) Lekarz – alergolog to

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista alergologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym alergologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia) i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe, jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.2.3. Opis czynności zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ALERGOLOGII	(UA) LEKARZ – ALERGOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby alergiczne, będące następstwem uczulenia na czynniki zewnętrzne, z wykorzystaniem prób (testów) skórnych i śluzówkowych, badań czynnościowych układu oddechowego, diet eliminacyjnych, prób immunologicznych	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ALERGOLOGII	(UA) LEKARZ – ALERGOLOG
i innych metod diagnostycznych oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom alergicznym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ALERGOLOGII	(UA) LEKARZ – ALERGOLOG
• wykonuje badanie chorych: podmiotowe (ukierunkowane zbieranie wywiadów) i przedmiotowe, kieruje na badania dodatkowe (pomocnicze) • wykonuje próby alergiczne skórne i prowokacyjne, odczytuje wyniki, ocenia i interpretuje te próby • ocenia i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych istotnych dla diagnostyki alergologicznej, w tym badań immunologicznych • przeprowadza diagnostykę różnicowej reakcji i chorób alergicznych • leczy choroby alergiczne skóry, górnych i dolnych dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowego i krwiotwórczego, odczynów polekowych, uogólnionych reakcji anafilaktycznych i uczulenia na czynniki środowiska zawodowego • prowadzi rehabilitację chorych alergicznych, kieruje do leczenia uzdrowiskowego i szpitalnego • udziela doraźnej pomocy w przypadkach stanu astmatycznego, choroby posurowiczey, w reakcjach anafilaktycznych po użądleniach owadów, lekach, środkach kontrastowych, testach skórnych, próbach prowokacyjnych i innych • przeprowadza konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • prowadzi dokumentację lekarską, wypisuje recepty, skierowania, zwolnienia lekarskie • opracowuje orzeczenia, opinie, świadectwa lekarskie, wnioski w sprawie inwalidztwa i zatrudnienia	• zbiera wywiad alergiczny, określa zakres badań ogólnych i specjalistycznych, przeprowadza badania alergiczne: testy prick, testy śródskórne, testy aplikacyjne, testy płatkowe, testy prowokacyjne, a także przeprowadza testy acetylocholinowe i histaminowe, próby wysiłkowe • przepisuje i interpretuje diagnostykę komponentów alergii • przepisuje terapię swoistą dla alergenu i monitoruje jej realizację • przeprowadza odczulanie aspiryną w obecności anestezjologa • przepisuje dietę hipoalergiczną • leczy alergen istotny przyczynowo zidentyfikowany w diagnostyce komponentów alergii • stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i obserwacji pacjentów z chorobami alergicznymi • zapewnia opiekę medyczną w nagłych przypadkach • konsultuje pacjentów na podstawie skierowań od innych specjalistów; nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • przeprowadza badanie zdolności do pracy, uczestniczy w pracach medycznych komisji doradczych i eksperckich o charakterze medyczno-społecznym • przestrzega zasad deontologii lekarskiej, kieruje pracą personelu pielęgniarskiego, planuje pracę i analizuje jej wyniki.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ALERGOLOGII	(UA) LEKARZ – ALERGOLOG
współpracuje z podległym personelem medycznym, wykonującym badania pomocnicze i prowadzącym zajęcia rehabilitacyjne - uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom alergicznym - doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: - kieruje oddziałem lub przychodnią alergologiczną - pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej - organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planuje dyżury, konsultacje, zabiegi i inne) - bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych, prowadzi badania naukowe oraz publikuje ich wyniki.	prowadzi dokumentację medyczną, aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa, stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.2.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ALERGOLOGII	(UA) LEKARZ – ALERGOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie alergologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w zakresie chorób wewnętrznych lub praktyki ogólnej – medycyny rodzinnej. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie alergologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie alergologii.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz alergolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.2.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista alergologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ).

Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie alergologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.3. (PL) Lekarz – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii • (UA) Lekarz – anesteziolog (Лікар – анестезіолог)

2.3.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii (221202)	Лікар – анестезіолог WYMOWA <i>Likar anestezioloh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – anesteziolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.3.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista anestezjologii i intensywnej terapii i (UA) Lekarz – anesteziolog to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista anestezjologii i intensywnej terapii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.3.3. Opis czynności zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII	(UA) LEKARZ – ANESTEZJOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy stany zagrożenia życia w następstwie nagłych chorób, urazów, zatruc i innych przyczyn oraz znieczula ogólnie i miejscowo, leczy ból i prowadzi intensywną terapię za pomocą odpowiedniej	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII	(UA) LEKARZ – ANESTEZJOLOG
aparatury i sprzętu oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom i urazom.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII	(UA) LEKARZ – ANESTEZJOLOG
• przeprowadza badanie chorych podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na rozpoznanie przyczyn zagrożenia życia lub wykrycie źródła bólu • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzeby leczenia, łagodzi lęk i niepokój • zleca badania laboratoryjne i inne badania diagnostyczne, umożliwiające prowadzenie znieczulenia i intensywnej terapii • biegłe posługuje się aparaturą i sprzętem anestezjologicznym, w tym nad: aparatem do znieczulania ogólnego, EKG, defibrylatorem, aparatem do kontrolowanego oddechu, tonometrem, laryngoskopem, zestawem do przetaczania krwi i płynów, cewnikami i innymi • wykonuje zabiegi, takie jak: wprowadzanie rurki dotchawiczej, nakłucia żył i tętnic i wprowadzanie cewników, nakłucia lędźwiowe, znieczulanie miejscowe, splotowe, dokanałowe, drenaż ssący jamy opłucnowej i inne • samodzielnie przeprowadza znieczulenie ogólne we wszystkich specjalnościach medycznych • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, prowadzi oddech kontrolowany, monitoruje ciśnienie tętnicze krwi • unieruchamia chorych w pozycji bezpiecznej, sprawuje nadzór nad transportem do szpitala chorych we wstrząsie, z krwotokiem,	• zapewnia przywrócenie, utrzymanie i zastępowanie funkcji życiowych organizmu w stanach zagrożenia życia, chorobach i schorzeniach wymagających stosowania specjalnych metod leczenia, ochrony funkcji życiowych oraz stosowania technologii medycznych • prowadzi działania w zakresie zapobiegania i leczenia bólu oraz sedacji podczas interwencji medycznych i diagnostycznych, leczenia ostrych i przewlekłych zespołów bólowych • analizuje wyniki klinicznych, biochemicznych, instrumentalnych i czynnościowych metod badania pacjentów podczas zabiegów operacyjnych lub badań inwazyjnych • stała i prowadzi bezpieczny rodzaj znieczulenia i sedacji pacjenta podczas pilnych i planowych interwencji, wykorzystuje nowoczesne środki i sprzęt (anestezjologiczny i oddechowy, diagnostyczny i monitorujący) • nadzoruje działania niepożądane / skutki stosowania leków i udziela kwalifikowanej pomocy w przypadku wystąpienia działań niepożądanych, zdarzeń niepożądanych • pełni funkcje lekarza prowadzącego dla pacjentów w oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii • współpracuje z lekarzami innych specjalności, którzy konsultują pacjentów w oddziale intensywnej terapii

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII	(UA) LEKARZ – ANESTEZJOLOG
nieprzytomnych, z uszkodzeniami narządów wewnętrznych i innych • prowadzi intensywną terapię w stanach takich jak: ostre zatrucia, zawał serca, ostra niewydolność sercowo-oddechowa i nerek, tężec, stany drgawkowe, powikłania okołoporodowe i pooperacyjne i inne • interpretuje i ocenia wyniki badań laboratoryjnych i innych badań diagnostycznych, takich jak: badania krwi, moczu, płynów ustrojowych, EKG, gazometrii, bakteriologicznych i innych • prowadzi dokumentację lekarską, wypisuje recepty, skierowania, zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskich dla innych specjalności medycznych • opracowuje orzeczenia, opinie, świadectwa lekarskie • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • sprawuje nadzór nad sprzętem, lekami, krwią i płynami infuzyjnymi • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • kieruje oddziałem intensywnej opieki medycznej, stacją pogotowia ratunkowego lub poradnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planuje dyżury, konsultacje, zabiegi i inne) • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe oraz publikuje ich wyniki.	• przeprowadza, zgodnie z ustaloną procedurą, działania potwierdzające rozpoznanie śmierci mózgu, wykonuje działania mającego na celu zachowanie narządów i/lub tkanek zmarłego do przeszczepu; pełni funkcje osoby odpowiedzialnej w zakładzie opieki zdrowotnej za koordynację przeszczepów • planuje swoją pracę i analizuje jej wyniki, prowadzi dokumentację medyczną, przestrzega zasad etyki i deontologii medycznej w kontaktach z pacjentami, ich krewnymi, przedstawicielami prawnymi i współpracownikami • nadzoruje pracę średniego i młodszego personelu medycznego • uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej i zdrowego stylu życia • stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.3.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII	(UA) LEKARZ – ANESTEZJOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie anestezjologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny • certyfikat lekarza specjalisty
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: • posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje • posiada pełną zdolność do czynności prawnych • posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza • wykazuje nienaganną postawę etyczną.	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz anestezjolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną/nadaną zaświadczeniem o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną/nadaną zaświadczeniem o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o wyższej kategorii

DODATKOWE INFORMACJE

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

kwalifikacyjnej w tej specjalności.
Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.3.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista anestezyjologii i intensywnej terapii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ).

Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie anestezyjologii i intensywnej terapii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.4. (PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej • (UA) Lekarz – fizjoterapeuta (Лікар – фізіотерапевт)

2.4.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej (221205)	Лікар – фізіотерапевт WYMOWA <i>likar fizioterapewt</i> TŁUMACZENIE Lekarz – fizjoterapeuta
ZAWÓD REGULOWANY	

2.4.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej i (UA) Lekarz – fizjoterapeuta to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym fizjoterapii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia) i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.4.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ SPECJALISTA BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ	(UA) LEKARZ – FIZJOTERAPEUTA
Synteza: przeprowadza leczenie i rehabilitację wszystkich chorób i patologii środkami uzdrowiskowo-klimatycznymi, balneologicznymi i fizykoterapeutycznymi oraz	Synteza: brak oficjalnej syntezy

(PL) LEKARZ SPECJALISTA BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ	(UA) LEKARZ – FIZJOTERAPEUTA
podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ SPECJALISTA BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ	(UA) LEKARZ – FIZJOTERAPEUTA
• przeprowadza podmiotowe i przedmiotowe badanie chorych, stanowiące podstawę do kierowania na leczenie sanatoryjne, uzdrowiskowe, balneologiczne i fizykoterapeutyczne • ocenia układu ruchu (mięśnie, kości i stawy) dla ustalenia wskazań i przeciwwskazań do rodzajów leczenia wymienionych powyżej, wykonywanie testów wodnych, elektromiografii, biodozymetrii i innych • interpretuje i ocenia wyniki przeprowadzonych badań dodatkowych (laboratoryjnych, EKG, spirometrii, ergometrii i innych), obrazujących stopień wydolności oddechowo-kръżeniowej pacjentów) • kwalifikuje pacjentów do zabiegów obejmujących: ciepłolecznictwo, światłolecznictwo, elektrolecznictwo, wodolecznictwo, terapię ultradźwiękami, podczerwienią, polem magnetycznym, laserem, inhalacjami • prowadzi dokumentację lekarską • wystawia zwolnienia lekarskie • wypisuje recepty oraz skierowania na leczenie sanatoryjne klimatyczno-uzdrowiskowe i na zabiegi • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi poprzez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. • nadzoruje innych pracowników medycznych • kieruje placówką uzdrowiskową, szpitalną, sanatoryjną lub fizjoterapeutyczną	• stosuje nowoczesne metody profilaktyki i leczenia z uwzględnieniem czynników sanatoryjnych i uzdrowiskowych • prowadzi konsultacje zgodnie z zaleceniami lekarzy innych specjalności • określa możliwości zastosowania metod fizjoterapii w różnych schorzeniach • wybiera optymalny zestaw fizjoterapeutyczny • prowadzi dokumentację medyczną • prowadzi opartą na naukowych podstawach dokumentację doraźnych, krótkoterminowych i długoterminowych wyników leczenia • bierze czynny udział w szerzeniu wiedzy medycznej wśród ludności • stale podnosi swój poziom zawodowy • kieruje pracą personelu pielęgniarzkiego • udziela pierwszej i doraźnej pomocy w nagłych wypadkach.

(PL) LEKARZ SPECJALISTA BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ	(UA) LEKARZ – FIZJOTERAPEUTA
• sprawuje funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w balneoklimatologii i medycynie fizykalnej • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planowanie dyżurów, konsultacji, zabiegów i inne) • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.4.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ SPECJALISTA BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ	(UA) LEKARZ – FIZJOTERAPEUTA
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie fizjoterapii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz fizjoterapeuta może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.4.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ).

Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie balneologii i medycyny fizykalnej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.5. (PL) Lekarz – specjalista chirurgii dziecięcej • (UA) Lekarz – chirurg dziecięcy (Лікар – хірург дитячий)

2.5.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chirurgii dziecięcej (221206)	Лікар – хірург дитячий WYMOWA <i>likar chirurh dytiaczyj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg dziecięcy
ZAWÓD REGULOWANY	

2.5.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chirurgii dziecięcej i (UA) Lekarz – chirurg dziecięcy to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chirurgii dziecięcej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwającą od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.5.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby wieku rozwojowego, wymagające interwencji chirurgicznej i diagnostyki inwazyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem chorób okresu noworodkowego i niemowlęcego (urazy	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
okołoporodowe i wady wrodzone narządów wewnętrznych) oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom wieku rozwojowego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
• bada chorych w wieku rozwojowym, zbiera wywiad rodzinny i środowiskowy, przeprowadza badanie przedmiotowe chirurgiczne, kieruje pacjentów na badania dodatkowe • nawiązuje dobry kontakt z chorym dzieckiem i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzeby operacji, łagodzenie lęku i niepokoju • wykonuje badania endoskopowe i inne badania inwazyjne potrzebne w diagnostyce chorób chirurgicznych wieku rozwojowego • pobiera materiał biologiczny do badań biochemicznych, mikrobiologicznych, histopatologicznych, immunologicznych i innych • interpretuje i ocenia wyniki badań pomocniczych, w tym: radiologicznych, USG, tomograficznych, scyntygraficznych i innych • kwalifikuje chorych do zabiegów operacyjnych w trybie nagłym i do operacji planowanych • prowadzi leczenie zachowawcze i operacyjne chorób chirurgicznych i urazów narządów wewnętrznych u noworodków, niemowląt i dzieci, w tym wad wrodzonych i rozwojowych • wykonuje punkcje diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, intubację, cewnikowanie pęcherza moczowego, rektoskopię i inne zabiegi • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, prowadzenie oddechu kontrolowanego, przetaczanie krwi i płynów	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebną do tego aparaturą i sprzętem • sprawuje opiekę pooperacyjną, kontroluje rany, zmianę opatrunków i czynności pokrewne • prowadzi leczenie dietetyczne różnego typu, w tym żywienie pozajelitowe, oblicza zapotrzebowanie dobowe składników pokarmowych (odżywczych) i wodno-mineralnych • kieruje wczesną rehabilitacją dzieci po zabiegach operacyjnych • prowadzi dokumentację lekarską (książka operacyjna, historia choroby, inne), wypisuje skierowania, recepty, zaświadczenia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskich dla innych specjalności medycznych wieku rozwojowego • opracowuje orzeczenia, opinie, świadectwa lekarskie • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom • współpracuje z zespołem operacyjnym i sprawuje nadzór nad nim oraz innymi podległymi pracownikami medycznymi • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom wieku rozwojowego • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem i sterylizacją narzędzi i sprzętu operacyjnego • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej	• przeprowadza ukierunkowane badanie kliniczne pacjenta, ocenia ciężkość stanu pacjenta, określa zakres badań laboratoryjnych, radiologicznych i innych badań specjalnych, ocenia ich wyniki • przeprowadza diagnostykę różnicową chorób chirurgicznych • stosuje nowoczesne metody leczenia chorób chirurgicznych u dzieci • zapewnia opiekę medyczną w nagłych wypadkach pacjentom w stanach terminalnych • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • określa wskazania do hospitalizacji zgodnie z profilem choroby, taktyką leczenia medycznego i chirurgicznego, biorąc pod uwagę stan pacjenta, potrzebę przygotowania przedoperacyjnego • opracowuje schemat postępowania pooperacyjnego z pacjentem • określa priorytetowe obszary zapobiegania chorobom chirurgicznym i urazom u dzieci • pracuje w ścisłym kontakcie z powiązаныmi specjalistami i służbami, biegle posługuje się nowoczesnymi metodami monitorowania stanu zdrowia dzieci i w odpowiednim czasie identyfikuje czynniki ryzyka • nadzoruje pracę personelu paramedycznego • przestrzega zasad deontologii medycznej • planuje pracę i analizuje jej wyniki, prowadzi dokumentację medyczną • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
• sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem krwi konserwowanej i płynów infuzyjnych • kieruje oddziałem lub kliniką chirurgii dziecięcej lub przychodnią specjalistyczną • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.5.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG DZIECIĘCY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chirurgii dziecięcej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie chirurgii dziecięcej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii dziecięcej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która

DODATKOWE INFORMACJE

zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz chirurg dziecięcy może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.5.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii dziecięcej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ).

Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chirurgii dziecięcej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.6. (PL) Lekarz – specjalista chirurgii klatki piersiowej

- (UA) Lekarz – torakochirurg (Лікарем – хірург торакальний)

2.6.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chirurgii klatki piersiowej (221207)	Лікар – хірург торакальний WYMOWA <i>Likar – chirurg torakalnyj</i> TŁUMACZENIE Likar – torakochirurg
ZAWÓD REGULOWANY	

2.6.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chirurgii klatki piersiowej i (UA) Lekarz – torakochirurg to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chirurgii klatki piersiowej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym torakochirurgii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia) i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.6.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KŁATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby chirurgiczne w obrębie klatki piersiowej; jej	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
ściany, płuc, śródpiersia, tchawicy, przełyku; wykonuje zabiegi diagnostyczno-lecznicze, takie jak bronchoskopia, pleuroskopia, biopsje i inne oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu oddechowego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
• przeprowadza badanie chirurgiczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe, ukie- runkowane na choroby klatki piersiowej • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzeby leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje chorych na badania dodatkowe (pomocnicze) • przeprowadza diagnostyczne próby czynnościowe, w tym układu oddechowego i krążenia • wykonuje badania endoskopowe i inne badania inwazyjne stosowane w diagnostyce chorób chirurgicznych, w tym: bronchoskopii, pleuroskopii, biopsji • pobiera materiał biologiczny do badań biochemicznych, histologicznych, bakteriologicznych i innych • interpretuje i ocenia wyniki badań pomocniczych, w tym: radiologicznych, tomograficznych, USG, NMR, scyntygraficznych i innych • przeprowadza leczenie chirurgiczne (operacyjne) chorób tchawicy, oskrzeli oraz gruźlicy, ropni, nowotworów, torbieli i marskości płuc, leczenie odmy samoistnej, chorób śródpiersia, przełyku oraz urazów klatki piersiowej • wykonuje znieczulanie splotowe i miejscowe	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną pacjentom z patologią klatki piersiowej • wykorzystuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia i rehabilitacji • zapewnia nagłą i pilną opiekę medyczną pacjentom w stanie terminalnym • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • prowadzi konsultacje na podstawie skierowań od lekarzy innych specjalności • pracuje w ścisłym kontakcie z pokrewnymi specjalistami • przegląda pracę i analizuje jej wyniki. prowadzi dokumentację medyczną. przestrzega zasad deontologii lekarskiej • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego • aktywnie uczestniczy w rozpowszechnianiu wiedzy medycznej wśród ludności • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
• wykonuje nakłucia diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, intubację, tracheotomię, cewnikowanie pęcherza moczowego i inne zabiegi • udziela doraźnej pomocy w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebną do tego aparaturą i sprzętem • sprawuje opiekę pooperacyjną, kontrolę rany, nadzoruje zmianę opatrunków i czynności pokrewne • prowadzi leczenie dietetyczne różnego typu, w tym odżywianie pozajelitowe, sporządza bilansów odżywiania i wodno-elektrolitowego • kieruje wczesną rehabilitacją chorych po zabiegach chirurgicznych • prowadzi dokumentację lekarską (książka operacyjna, historia choroby, inne) • prowadzi konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie lekarskie, orzeczenia i wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu oddechowego • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • prowadzi znieczulenie ogólne (narkozę) • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem i sterylizacją narzędzi i sprzętu operacyjnego • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem krwi i płynów infuzyjnych oraz kontroluje ich ważność i przydatność	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
• kieruje oddziałem lub kliniką chirurgii klatki piersiowej (torakochirurgii) lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.6.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ	(UA) LEKARZ – TORAKOCHIRURG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chirurgii klatki piersiowej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w zakresie chirurgii. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie torakochirurgii.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii klatki piersiowej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz torakochirurg może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.6.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii klatki piersiowej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chirurgii klatki piersiowej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.7. (PL) Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej • (UA) Lekarz – chirurg (Лікар – хірург)

2.7.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej (221209)	Лікар – хірург WYMOWA <i>Likar – chirurh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg
ZAWÓD REGULOWANY	

2.7.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chirurgii ogólnej i (UA) Lekarz – chirurg to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chirurgii ogólnej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.7.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG
Synteza: Rozpoznaje, różnicuje i leczy ostre i przewlekłe choroby chirurgiczne, przeprowadzając diagnostykę inwazyjną i leczenie operacyjne w obrębie jamy brzusznej, klatki piersiowej i układu naczyniowego oraz w urazach czaszki, kręgosłupa i kończyn, uczestniczy	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG
w działaniach na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom chirurgicznym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG
• przeprowadza badanie chirurgiczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe, w celu ustalenia rozpoznania lub kontroli i oceny stanu zdrowia • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje chorych na badania dodatkowe (uzupełniające) • przeprowadza diagnostyczne próby czynnościowe, w tym układu naczyniowego i pokarmowego • wykonuje badania endoskopowe i inne badania inwazyjne stosowane w diagnostyce chorób chirurgicznych • pobiera materiał biologiczny do badań biochemicznych, histologicznych, bakteriologicznych i innych • interpretuje i ocenia wyniki badań pomocniczych, w tym: radiologicznych, tomograficznych, USG, scyntygraficznych i innych • prowadzi leczenie zachowawcze i operacyjne chorób chirurgicznych i urazów narządów wewnętrznych i powłok, urazów mózgu i rdzenia kręgowego, oparzeń i innych • wykonuje znieczulanie splotowe i miejscowe • wykonuje nakłucia diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, intubację, tracheotomię, cewnikowanie pęcherza moczowego i inne zabiegi	• przeprowadza ukierunkowane badanie kliniczne pacjenta • określa zakres badań laboratoryjnych, radiologicznych i innych badań specjalnych, ocenia ich wyniki • przeprowadza diagnostykę różnicową, określa ciężkość stanu pacjenta • zapewnia opiekę medyczną w nagłych wypadkach pacjentom w stanach terminalnych, zmianach grupowych i masowych • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • określa wskazania do hospitalizacji zgodnie z profilem choroby, taktyką leczenia medycznego i chirurgicznego, biorąc pod uwagę stan pacjenta, potrzebę przygotowania przedoperacyjnego • stosuje nowoczesne metody leczenia i badania pacjentów chirurgicznych • pracuje w ścisłym kontakcie z powiązanymi specjalistami i służbami • nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa, przestrzega zasad deontologii lekarskiej, planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEAKARZ – CHIRURG
• udziela doraźnej pomocy w stanach nagłych, w tym przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych oraz biegle posługuje się potrzebną do tego aparaturą i sprzętem • sprawuje opiekę pooperacyjną, kontrolę rany, zdejmowania szwów, zmieniania opatrunków i czynności pokrewnych • prowadzi leczenie dietetyczne różnego typu, w tym odżywianie pozajelitowe, sporządza bilans odżywiania i wodno-elektrolitowego • kieruje wczesną rehabilitacją chorych po zabiegach chirurgicznych • prowadzi dokumentację lekarską (książka operacyjna, historia choroby, inne), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • przygotowuje opinie lekarskie, orzeczenia i wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • współpracuje z zespołem operacyjnym i sprawuje nadzór nad nim oraz innymi podległymi pracownikami medycznymi • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom chirurgicznym • doskonalą swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • prowadzi znieczulenie ogólne • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem i sterylizacją narzędzi i sprzętu operacyjnego • sprawuje nadzór nad przechowywaniem krwi i płynów infuzyjnych oraz kontroluje ich ważność i przydatność	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG
• prowadzi konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • kieruje oddziałem lub kliniką chirurgii ogólnej lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.7.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chirurgii ogólnej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie chirurgii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii ogólnej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz chirurg może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną/nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną/nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną/nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.7.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chirurgii ogólnej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.8. (PL) Lekarz – specjalista chirurgii onkologicznej • (UA) Lekarz – chirurg onkologiczny (Лікар – хірург – онколог)

2.8.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chirurgii onkologicznej (221210)	Лікар – хірург – онколог WYMOWA <i>likar chirurg onkołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – chirurg onkologiczny
ZAWÓD REGULOWANY	

2.8.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chirurgii onkologicznej i (UA) Lekarz – chirurg onkologiczny to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chirurgii onkologicznej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym chirurgii onkologicznej, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.8.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
Synteza: Rozpoznaje, różnicuje i leczy operacyjnie choroby nowotworowe, wykonuje badania diagnostyczne inwazyjne, przeprowadza leczenie chirurgiczne skojarzone z innymi	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
metodami leczenia (chemioterapia, radioterapia), nadzoruje wczesną rehabilitację pooperacyjną, kontroluje i ocenia wyniki odległe chirurgicznego leczenia nowotworów oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom nowotworowym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
• przeprowadza badanie chirurgiczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe, w celu ustalenia rozpoznania lub kontroli i oceny stanu zdrowia • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje chorych na badania dodatkowe (uzupełniające) • wykonuje badania endoskopowe i inne badania inwazyjne stosowane w diagnostyce chorób chirurgicznych • interpretuje i ocenia wyniki badań pomocniczych, w tym radiologicznych, tomograficznych, USG, scyntygraficznych, NMR i innych • leczy operacyjnie choroby nowotworowe (z wyjątkiem nowotworów mózgu) • wykonuje znieczulanie splotowe i miejscowe • wykonuje nakłucia diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, intubację, tracheotomię, cewnikowanie pęcherza moczowego i inne zabiegi • udziela doraźnej pomocy w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebną do tego aparaturą i sprzętem	• wykorzystuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób onkologicznych • przeprowadza rehabilitację i badania lekarskie pacjentów, zapewnia im opiekę medyczną w nagłych i pilnych przypadkach • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • jest biegły w wykonywaniu operacji usuwania nowotworów złośliwych w odpowiednich lokalizacjach, a także w radioterapii, chemioterapii i hormonoterapii, skojarzonym i kompleksowym leczeniu pacjentów z rakiem, pozostaje w ścisłym kontakcie z pokrewnymi specjalistami, służbami i organizacjami, nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa, planuje pracę i analizuje jej wyniki; prowadzi dokumentację medyczną • przestrzega zasad deontologii medycznej, uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej i higienicznej wśród ludności w organizacji profilaktyki przeciwnowotworowej • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
• ustala wskazania do leczenia i współdziała z innymi specjalnościami (chemioterapia nowotworów, radioterapia onkologiczna i inne) w leczeniu skojarzonym choroby nowotworowej • sprawuje opiekę pooperacyjną, kontrolę rany, nadzór nad zmianą opatrunków i czynności pokrewnych • prowadzi leczenie dietetyczne różnego typu, w tym odżywianie pozajelitowe, sporządzanie bilansów odżywiania i wodno-elektrolitowego • kieruje wczesną rehabilitacją po zabiegach chirurgicznych • prowadzi dokumentację lekarską (książka operacyjna, historia choroby, inne), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • prowadzi konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie lekarskie, orzeczenia i wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • współpracuje z zespołem operacyjnym i sprawuje nadzór nad nim oraz innymi podległymi pracownikami medycznymi • uczestniczy w działaniach na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom nowotworowym • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. • Zadania dodatkowe: • prowadzi znieczulenie ogólne • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem i sterylizacją narzędzi i sprzętu operacyjnego • sprawuje nadzór nad przechowywaniem krwi i płynów infuzyjnych	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
• prowadzi konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • kieruje oddziałem lub kliniką lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.8.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ	(UA) LEKARZ – CHIRURG ONKOLOGICZNY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chirurgii onkologicznej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w zakresie chirurgii. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie chirurgii onkologicznej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii onkologicznej	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny • certyfikat lekarza specjalisty

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz chirurg onkolog może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.8.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chirurgii onkologicznej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chirurgii onkologicznej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.9. (PL) Lekarz – specjalista chorób płuc • (UA) Lekarz – pulmonolog (Лікар – пульмонолог)

2.9.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chorób płuc (221213)	Лікар – пульмонолог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – pulmonoloł</i> TŁUMACZENIE Lekarz pulmonolog

2.9.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chorób płuc i (UA) Lekarz – pulmonolog to:

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chorób płuc jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym pulmonologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe, jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.9.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby płuc, ze szczególnym uwzględnieniem schorzeń przewlekłych o dużym znaczeniu społecznym, takich jak: gruźlica, przewlekłe zapalenie oskrzeli z rozedmą, astma	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
oskrzelowa i inne choroby alergiczne, nowotwory płuc, choroby zapalne, śródmiąższowe, choroby zawodowe i inne; podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu oddechowego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
• przeprowadza badanie chorych podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na choroby układu oddechowego i krążenia • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania dodatkowe: radiologiczne, tomograficzne, NMR, izotopowe i inne oraz na konsultacje do innych specjalistów medycznych • wykonuje testy skórne tuberkulinowe i inne • wykonuje próby czynnościowe układu oddechowego i układu krążenia • wykonuje nakłucia (punkcje) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia (iniekcje), cewnikowanie pęcherza moczowego i inne zabiegi • wykonuje bronchoskopię, spirometrię, oznaczanie ciśnienia tętniczego tonometrem i inne badania • interpretuje i ocenia wyniki wykonywanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe)	• stosuje nowoczesne metody zapobiegania, diagnozowania i leczenia pacjentów z niespecyficznymi chorobami płuc, zapewnia im szybką i doraźną opiekę medyczną • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • ściśle współpracuje z lekarzami pierwszego kontaktu i innymi specjalistami, prowadzi i organizuje konsultacje dla pacjentów • uczestniczy w działaniach przeciwepidemicznych w przypadku infekcji • przestrzega zasad deontologii medycznej • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego • planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną, uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa w zakresie profilaktyki nieswoistych chorób płuc • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
• leczy choroby takie jak: dychawica oskrzelowa (astma), gruźlica, odma, przewlekłe zapalenie oskrzeli, pylice, nowotwory płuc, wady rozwojowe, niewydolność oddechowo-kръżeniowa oraz inne choroby układu oddechowego • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem • kieruje rehabilitacją chorych po przebytych chorobach układu oddechowego • prowadzi dokumentację lekarską (historii choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu oddechowego • doskonalą swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • wykonuje nakłucia diagnostyczne (biopsję) płuc • oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową • sprawuje nadzór i kontrolę nad przecho- wywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • przeprowadza analizy epidemiologiczne, organizuje badania radiologiczne małoob- razkowe i szczepienia	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
• kieruje oddziałem lub kliniką chorób płuc (pulmonologiczną) lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.9.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB PŁUC	(UA) LEKARZ – PULMONOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chorób płuc. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie pulmonologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chorób płuc.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz pulmonolog może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.9.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chorób płuc

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chorób płuc dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.10. (PL) Lekarz – specjalista chorób zakaźnych • (UA) Lekarz – specjalista chorób zakaźnych (Лікарем – інфекціоніст)

2.10.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista chorób zakaźnych (221215)	Лікар – інфекціоніст WYMOWA <i>Likar – infekcionista</i> TŁUMACZENIE Lekarz – specjalista chorób zakaźnych
ZAWÓD REGULOWANY	

2.10.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista chorób zakaźnych i (UA) Lekarz – specjalista chorób zakaźnych

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista chorób zakaźnych jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.10.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby zakaźne oraz zakażenia pochodzenia bakteryjnego, wirusowego, pasożytniczego i grzybiczego	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
oraz uczestniczy w działaniach zapobiegających ich szerzeniu się.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
• przeprowadza badanie internistyczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na choroby o etiologii zakaźnej • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania uzupełniające oraz na konsultacje do innych specjalistów • wykonuje próby czynnościowe poszczególnych narządów i układów • wykonuje nakłucia (punkcje) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia (iniekcje), zgłębnikowanie żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego, rektoskopię i inne zabiegi • wykonuje badanie dna oczu, spirometrię, oznacza ciśnienie tętnicze tonometrem i inne • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowych) • leczy choroby zakaźne o etiologii bakteryjnej, wirusowej, pasożytniczej i grzybiczej, w tym również choroby tropikalne • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację,	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną pacjentom z chorobami zakaźnymi, w tym opiekę w nagłych wypadkach i w nagłych przypadkach • stosuje nowoczesne metody badań, diagnostyki i leczenia chorób zakaźnych, nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • prowadzi antyepidemiczne działania zapobiegawcze • ściśle współpracuje z lekarzami innych specjalności oraz służbami sanitarno-epidemiologicznymi • organizuje i przeprowadza konsultacje pacjentów • przestrzega zasad deontologii lekarskiej, nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa, planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem • podejmuje działania profilaktyczne i epidemiologiczne w stosunku do chorób zakaźnych o dużym znaczeniu społecznym (żółtaczka zakaźna, AIDS, inne) • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom zakaźnym • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • wykonuje nakłucia diagnostyczne (biopsję) wątroby, nerek i innych narządów • wykonuje badania EKG, USG, endoskopowe i inne • oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową i badania pokrewne • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • kieruje oddziałem lub kliniką chorób zakaźnych lub przychodnią specjalistycznąsprawowanie nadzór nad innymi pracownikami • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
• bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.10.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	(UA) LEKARZ – SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie chorób zakaźnych. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Medycyna profilaktyczna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie chorób zakaźnych. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie chorób zakaźnych.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz specjalista chorób zakaźnych może uzyskać:

DODATKOWE INFORMACJE

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.10.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista chorób zakaźnych

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie chorób zakaźnych dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.11. (PL) Lekarz – specjalista geriatricii • (UA) Lekarz – geriatrica (Лікар – геріатр)

2.11.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista geriatricii (221224)	Лікар – геріатр
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – heriatr</i> TŁUMACZENIE Lekarz – geriatrica

2.11.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista geriatricii (UA) Lekarz – geriatrica

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista geriatricii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym geriatricii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia) i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe, jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.11.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy metodami niechirurgicznymi choroby występujące w populacji ludzi starszych (choroby metaboliczne, nowotworowe, naczyniowe), ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki powikłań,	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
prowadzi rehabilitację po tych powikłaniach, leczy chorych przewlekłe i w stanach terminalnych, organizuje pomoc medyczną i społeczną osobom niepełnosprawnym oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom przewlekłym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
• przeprowadza badanie internistyczne chorych podmiotowe i przedmiotowe, z ukierunkowaniem na problemy i patologie częste w wieku podeszłym • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania dodatkowe i na konsultacje do innych specjalistów • wykonuje próby czynnościowe poszczególnych narządów i układów • wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia, żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego, rektoskopię i inne zabiegi • wykonuje badanie EKG, dna oczu, spirometrię, oznacza ciśnienie tętnicze tonometrem i inne • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe) • leczy choroby wewnętrzne różnymi metodami (z wyłączeniem metod chirurgicznych)	• zapewnia wysoko wykwalifikowaną opiekę medyczną, konsultacyjną, rehabilitacyjną i profilaktyczną chorym i zdrowym osobom starszym • nadzoruje działania niepożądane leków • ściśle współpracuje z lekarzami innych specjalności – lekarzami pierwszego kontaktu, kardiologami, neurologami, ortopedami; organizuje i przeprowadza konsultacje z pacjentami • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego, planuje pracę i analizuje jej wyniki • przestrzega zasad deontologii lekarskiej, prowadzi dokumentację medyczną • bierze czynny udział w propagowaniu zdrowego stylu życia, systematycznych ćwiczeń fizycznych, hartowania organizmu, racjonalnego żywienia osób starszych i zniedołężniałych • prowadzi ukierunkowaną pracę wśród społeczeństwa w celu zapobiegania przedwczesnemu starzeniu się • stale podnosi swój poziom zawodowy i wprowadza nowoczesne metody leczenia.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
ze szczególnym uwzględnieniem chorób metabolicznych, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego i narządu ruchu; • prowadzi leczenie bólu, leczenie substytucyjne i objawowe • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetacza krew i płyny infuzyjne, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem • kieruje wczesną rehabilitacją chorych po przebytych ostrych chorobach internistycznych i neurologicznych oraz rehabilitacją chorób przewlekłych i patologii wieku podeszłego • współdziała z innymi specjalistami, instytucjami i organizacjami w udzielaniu pomocy medycznej i społecznej chorym nieuleczalnie i znajdującym się w stanach terminalnych • konsultuje chorych geriatrycznych z innymi specjalistami, zwłaszcza neurologiem, okulistą, audiologiem, stomatologiem, ortopedą, urologiem • prowadzi dokumentację lekarską (historię choroby) • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa, kieruje do uzdrowisk, sanatoriów, na leczenie balneoklimatyczne, fizykoterapię i inne • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom wieku podeszłego • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
- wykonuje badanie USG, endoskopowe, biopsję i inne; sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym - kieruje oddziałem lub kliniką geriatryczną lub przychodnią specjalistyczną - pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej - bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.11.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA GERIATRII	(UA) LEKARZ – GERIATRA
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie geriatry. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie geriatry. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
- dypłom ukończenia studiów medycznych - prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza - tytuł specjalisty w dziedzinie geriatry.	dypłom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz geriatra może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.11.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista geriatry

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie geriatry dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.12. (PL) Lekarz – specjalista hematologii • (UA) Lekarz – hematolog (Лікар – гематолог)

2.12.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista hematologii (221226)	Лікар – гематолог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – hematoloh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – hematolog

2.12.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista hematologii i (UA) Lekarz – hematolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista hematologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym hematologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.12.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA HEMATOLOGII	(UA) LEKARZ – HEMATOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby układu krwiotwórczego, a także hematologiczne następstwa działania promieniowania jonizującego, środków toksycznych, leków	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA HEMATOLOGII	(UA) LEKARZ – HEMATOLOG
i innych substancji oddziałujących na układ krwiotwórczy oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu krwiotwórczego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA HEMATOLOGII	(UA) LEKARZ – HEMATOLOG
• prowadzi badanie internistyczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na choroby układu krwiotwórczego • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania dodatkowe oraz na konsultacje do innych specjalistów • wykonuje nakłucia (punkcje) diagnostyczne i lecznicze, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych • wykonuje badania i próby czynnościowe układu krwiotwórczego i innych • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych), zwłaszcza mielogramu, krwi obwodowej, układu krzepnięcia i innych badań hematologicznych • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe) • leczy choroby układu krwiotwórczego: rozrostowe, niedokrwistość, zaburzenia krzepliwości i innych, różnymi metodami, z wyłączeniem metod chirurgicznych • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych za pomocą sprzętu reanimacyjnego	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną pacjentom z chorobami układu krwionośnego, zapewnia im szybką i pilną pomoc • stosuje nowoczesne metody badań, diagnostyki i leczenia; monitoruje niepożądane reakcje / działania leków • uzasadnia diagnozę kliniczną, schemat, plan i taktykę postępowania z pacjentem • określa niezbędne leki, celowość ich stosowania, wskazania do hospitalizacji pacjentów; organizuje badania lekarskie pacjentów o profilu hematologicznym • pracuje w ścisłym kontakcie z lekarzami innych specjalności, konsultuje pacjentów • rozstrzyga kwestie czasowej i trwałej niezdolności do pracy, uczestniczy w pracach medycznych komisji doradczych i eksperckich o charakterze medyczno-społecznym • zapewnia podjęcie działań przeciwepidemicznych w przypadku zakażenia; przestrzega zasad deontologii lekarskiej; nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa; prowadzi dokumentację medyczną • uczestniczy w rozpowszechnianiu wiedzy medycznej wśród ludności • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA HEMATOLOGII	(UA) LEKARZ – HEMATOLOG
• prowadzi dokumentację lekarską (historię choroby) • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu krwiotwórczego • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • oznacza grupę (podgrupy) krwi i wykonuje próbę krzyżową • dokonuje zabiegu przeszczepienia szpiku • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • uczestniczy w działalności organizacji zajmujących się ochroną radiologiczną • kieruje oddziałem lub kliniką hematologiczną lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.12.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA HEMATOLOGII	(UA) LEKARZ – HEMATOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie hematologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie hematologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie hematologii.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz hematolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

DODATKOWE INFORMACJE

4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.12.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista hematologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie hematologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.13. (PL) Lekarz – specjalista immunologii klinicznej • (UA) Lekarz – immunolog (Лікар – імунолог)

2.13.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista immunologii klinicznej (221228)	Лікар – імунолог WYMOWA <i>Likar imunołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – immunolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.13.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista immunologii klinicznej i (UA) Lekarz – immunolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista immunologii klinicznej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym immunologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.13.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA IMMUNOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – IMMUNOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy ostre i przewlekłe choroby o stwierdzonym lub przypuszczalnym tle immunologicznym przeprowadzając diagnostykę laboratoryjną	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA IMMUNOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – IMMUNOLOG
dotyczącą w szczególności niedoborów odporności, chorób autoimmunizacyjnych, biorców alloprzeszczepów; uczestniczy w działaniach na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom na tle immunologicznym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA IMMUNOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – IMMUNOLOG
• badanie chorych, podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na ustalenie objawów chorób i zespołów uwarunkowanych immunologicznie • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • wykonuje laboratoryjnych badań immunologicznych (określenie fenotypu populacji i subpopulacji, limfocytów, badanie czynnościowe limfocytów T, określenie fenotypu limfocytów B, określenie fenotypów, aktywności markerów aktywacji i aktywności cytotoksycznej NK, oznaczanie markerów osoczowych) • pobiera materiał biologiczny do badań biochemicznych, immunologicznych, i innych • interpretuje i ocenia wyniki badań immunologicznych i molekularnych, w tym testów immunohistochemicznych, i innych • leczy choroby uwarunkowane immunologicznie • monitoruje leczenie immunomodulacyjnego • współpracuje z innymi specjalistami w zakresie przeszczepiania narządów, tkanek i komórek, w szczególności w zakresie prowadzenia biocy alloprzeszczepu • udziela konsultacji specjalistycznych dla innych specjalności medycznych	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną pacjentom z patologią immunologiczną, w tym opiekę w nagłych i pilnych przypadkach; stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji, organizuje i przeprowadza badania lekarskie zgodnie z ustaloną listą form nozologicznych • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • dokonuje orzekania o niepełnosprawności, uczestniczy w pracach medycznych komisji doradczych i eksperckich o charakterze medyczno-społecznym • ściśle współpracuje z lekarzami innych specjalności, organizuje i prowadzi konsultacje pacjentów • uczestniczy w działaniach przeciwepidemicznych w przypadku powstania centrum zakażeń • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego; przestrzega zasad deontologii lekarskiej; planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa w zakresie profilaktyki chorób niedoboru odporności • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA IMMUNOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – IMMUNOLOG
- wykonuje inne zadania objęte posiadaną specjalizacją w dziedzinie chirurgii dziecięcej, chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych, - chorób zakaźnych, dermatologii i wenerologii, diagnostyki laboratoryjnej, patomorfologii, pediatrii, położnictwa i ginekologii lub radioterapii onkologicznej. Zadania dodatkowe: - kierowanie oddziałem lub kliniką immunologii pediatrycznej lub zakładem immunologii klinicznej - pełni funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w immunologii klinicznej - bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.13.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA IMMUNOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – IMMUNOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie immunologii klinicznej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie immunologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie immunologii klinicznej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz immunolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.13.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista immunologii klinicznej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie immunologii klinicznej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.14. (PL) Lekarz – specjalista kardiologii dziecięcej • (UA) Lekarz – kardiolog dziecięcy (Лікар – кардіолог дитячий)

2.14.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista kardiologii dziecięcej (221231)	Лікар – кардіолог дитячий WYMOWA <i>Likar – kardioloł dytiaczyj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – kardiolog dziecięcy
ZAWÓD REGULOWANY	

2.14.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista kardiologii dziecięcej i (UA) Lekarz – kardiolog dziecięcy

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista kardiologii dziecięcej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym kardiologii dziecięcej, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.14.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy wrodzone i nabyte choroby układu krążenia u dzieci, kwalifikuje dzieci do zabiegów kardiochirurgicznych, sprawuje opiekę nad dziećmi po	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
kardiologicznych zabiegach i interwencyjnych oraz po leczeniu operacyjnym wad serca, podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu krążenia.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
• przeprowadza badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka ukierunkowane na choroby układu krążenia • nawiązuje kontakt i współpracę z dzieckiem jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, zmniejsza stres emocjonalny zarówno pacjenta jak i jego rodziny • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania dodatkowe i specjalistyczne: badania radiologiczne, ultrasonograficzne, tomografię komputerową, rezonans magnetyczny, cewnikowanie serca i badanie angiokardiograficzne, badania izotopowe i inne oraz na konsultacje do innych specjalistów medycznych • wykonuje próby czynnościowe układu krążenia • wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia, cewnikowanie pęcherza moczowego, i inne zabiegi zgodnie z kompetencjami lekarza pediatrii • wykonuje badania układu krążenia: EKG, badania echokardiograficzne, próbę wysiłkową, 24-godzinny zapis EKG metodą Holtera i inne • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych)	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną dla dzieci ze schorzeniami kardiologicznymi, w tym pomoc doraźną • stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki (elektrokardiografia, echokardiografia, ambulatoryjne monitorowanie EKG, testy wysiłkowe), leczenia i rehabilitacji • nadzoruje skuteczność leczenia, działania niepożądane leków • identyfikuje i analizuje przyczyny rozbieżności pomiędzy wyciągniętymi wnioskami a wynikami innych badań diagnostycznych, klinicznych i morfologicznych • uczestniczy w konferencjach klinicznych, kliniczno-patologicznych itp. • prowadzi konsultacje na podstawie skierowań od lekarzy innych specjalności; zapewnia przestrzeganie zasad bezpieczeństwa oraz przechowywanie dokumentacji i obrazów diagnostycznych; przestrzega zasad deontologii lekarskiej; nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego; planuje pracę i analizuje jej wyniki; prowadzi dokumentację medyczną • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród rodziców i dzieci na temat profilaktyki chorób układu krążenia • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
• ustala rozpoznania rodzaju patologii układu krążenia i przeprowadza diagnostykę różnicową • leczy choroby układu krążenia u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem wad serca, niewydolności serca, zaburzeń rytmu serca, kardiomiopatii, zawału serca, nadciśnienia tętniczego • ustala wskazania i kwalifikuje chorych do kardiologicznych zabiegów interwencyjnych i operacyjnych (we współpracy z kardiochirurgiem) • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetacza krew i płyny infuzyjne, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem • kieruje wczesną rehabilitacją dzieci po zabiegach operacyjnych serca • prowadzi działania na rzecz promocji zdrowia i prewencji kardiologicznej • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • wykonuje przezprzełykową elektrostymulację serca, kardiowersję, cewnikowanie serca i naczyń kardiologicznych przezskórnych zabiegów interwencyjnych, wszczepianie rozruszników, inwazyjnych badań elektrofizjologicznych, nakłucia diagnostyczne (biopsje) serca i naczyń przeprowadza diagnostykę i leczenie chorób układu krążenia u płodu oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
• sprawuje nadzór i kontrolę nad przechwywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planowanie dyżurów, konsultacji, zabiegów i inne); pełni funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w kardiologii dziecięcej; kieruje pracownią, poradnią, oddziałem, lub kliniką kardiologii dziecięcej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.14.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA KARDIOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – KARDIOLOG DZIECIĘCY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie kardiologii dziecięcej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w zakresie pediatrii. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie kardiologii dziecięcej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie kardiologii dziecięcej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz kardiolog dziecięcy może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.14.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista kardiologii dziecięcej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie kardiologii dziecięcej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.15. (PL) Lekarz – specjalista medycyny ratunkowej • (UA) Lekarz medycyny ratunkowej (Лікар з медицини невідкладних станів)

2.15.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista medycyny ratunkowej (221235)	Лікар з медицини невідкладних станів WYMOWA <i>Likar z medycyny newidkładnych staniw</i> TŁUMACZENIE Lekarz medycyny ratunkowej
ZAWÓD REGULOWANY	

2.15.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista medycyny ratunkowej i (UA) Lekarz medycyny ratunkowej

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista medycyny ratunkowej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.15.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYN RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYN RATUNKOWEJ
Synteza: rozpoznaje, różnicuje choroby i podejmuje proces leczniczy w procesie akcji ratunkowej obejmujący m.in.: prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYNY RATUNKOWEJ
stosowanie zaawansowanych technik intensywnej terapii w działaniach ratunkowych; odpowiada za prawidłowe prowadzenie postępowania ratunkowego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYNY RATUNKOWEJ
• prowadzi akcje ratunkowe obejmujące m.in.: resuscytację krążeniowo-oddechową, zaawansowane czynności resuscytacyjne, techniki intensywnej terapii w działaniach ratunkowych w zakresie układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego i równowagi wodno-elektrolitowej • podejmuje działania ratunkowe u dorosłych w nagłych zagrożeniach obejmujących m.in.: diagnostykę EKG w zaburzeniach rytmu, niewydolności wieńcowej, zawałe mięśnia sercowego, tlenoterapię, wspomaganie i kontrolę wentylacji w ostrej niewydolności oddechowej, postępowanie i tamowanie ostrych krwawień z przewodu pokarmowego, profilaktykę ostrej niewydolności nerek, odebranie porodu, itp. • podejmuje działania ratunkowe u dzieci w nagłych zagrożeniach obejmujących m.in.: badanie i ocenę kliniczną dziecka, analgezję i sedację dziecka, itp. • podejmuje działania ratunkowe przy urazach obejmujących m.in.: diagnostykę urazów i postępowanie wstępne w warunkach przedszpitalnych • podejmuje działania ratunkowe przy zatruciach obejmujących m.in.: dekontaminację zatrutego, diagnostykę zatruc oraz prowadzenie tlenoterapii hiperbarycznej • podejmuje działania ratunkowe w zdarzeniach masowych i katastrofach obejmujących m.in.: segregację medyczną	• zapewnia opiekę medyczną w nagłych wypadkach dla dorosłych i dzieci na etapie przedszpitalnym (w ramach zespołu ratunkowego (pogotowia ratunkowego)) i wczesnoszpitalnym (na oddziale ratunkowej opieki medycznej) • współpracuje z lekarzami innych specjalności; przyjmuje pacjentów, którzy zgłosili się do oddziału pomocy doraźnej (pilnej) samodzielnie lub na podstawie skierowania lekarza oraz tych, którzy zostali dostarczeni przez zespoły ratownictwa medycznego (pogotowia ratunkowego) • diagnozuje, decyduje o celowości hospitalizacji pacjenta • stosuje procedury kliniczne intensywnej terapii i wstępnego leczenia w stanach nagłych związanych z chorobami narządów wewnętrznych • przeprowadza nowoczesne środki medyczne i diagnostyczne zgodnie ze stanem zdrowia pacjenta, w tym na oddziałach intensywnej terapii nagłej opieki medycznej, aż do wypisu lub przeniesienia do odpowiedniego specjalistycznego oddziału zakładu opieki zdrowotnej i innych instytucji • samodzielnie rozwiązuje konflikty kliniczne wspiera i stabilizuje parametry życiowe, szybko identyfikuje przyczyny nagłego stanu zagrożenia życia, uśmierza ból spowodowany nagłym stanem zagrożenia życia

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYNY RATUNKOWEJ
• ocenia stan chorego nieprzytomnego zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi • udziela świadczeń zdrowotnych oraz porad lekarskich. Zadania dodatkowe: • kieruje specjalizacją w dziedzinie medycyny ratunkowej • prowadzi kształcenie przed- i podyplomowego w dziedzinie medycyny ratunkowej • nadzoruje doskonalenie zawodowe innych pracowników medycznych.	• monitoruje niepożądane reakcje / działania leków • wykonuje procedury medyczne i manipulacje, resuscytację krążeniowo-oddechową zgodnie z dostępnością sprzętu medycznego; zapewnia śródkostny, obwodowy i centralny dostęp dożylny • zapewnia i utrzymuje drożność górnych dróg oddechowych poprzez założenie rozszerzadła ustno-gardłowego, nosowych i ustno-gardłowych dróg oddechowych, nadgłośniowych dróg oddechowych, wykonuje intubację tchawicy, chirurgiczne przywrócenie drożności dróg oddechowych; zapewnia prowadzenie oddechu wspomaganego i kontroli sztucznego oddychania metodami manualnymi i przy pomocy sprzętu medycznego • usuwa płyny i inne substancje z górnych dróg oddechowych za pomocą urządzenia ssącego; odbarcza klatkę piersiową i nakładowa jamę opłucnową • stosuje różne metody elektroterapii serca (stymulacja zewnętrzna, kardiowersja, defibrylacja), a także kardiowersję farmakologiczną • monitoruje parametry hemodynamiczne, m.in. ciśnienie krwi, saturację, CVP, wykonuje EKG i interpretuje wyniki badań • stosuje metody diagnostyki różnicowej stanów nagłych i ich terapii • przeprowadza szybką ocenę stanu neurologicznego pacjenta; zbiera wywiad alergiczny, ustala zakres leczenia pacjentów o profilu alergicznym • zakłada cewniki moczowe, sondy żołądkowe, zakłada monitorowanie sprzętowe pacjentów; przeprowadza badanie USG; przeprowadza odpowiednią korektę stanu wodno-elektrolitowego, kwasowo-zasadowego; prowadzi terapię infuzyjną, w tym

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYNY RATUNKOWEJ
	resuscytację infuzyjną, leczy ostre zaburzenia krzepnięcia krwi • stosuje analgezję i sedację, znieczulenie obwodowe w leczeniu ostrego bólu; zatrzymuje krwawienia zewnętrzne różnymi metodami • zapewnia doraźną opiekę medyczną pacjentom o profilu położniczym i ginekologicznym • zapewnia wczesne wykrywanie powikłań ciąży i porodu, zapewnia pomoc podczas porodu, diagnozuje ciążę • tworzy lokalne i regionalne plany wsparcia medycznego w przypadku zdarzeń masowych lub katastrof • organizuje, zarządza, prowadzi triagę medyczny i zapewnia opiekę medyczną w przypadku zdarzeń masowych i katastrof, a także w przypadku szczególnie niebezpiecznych zakażeń • zapewnia działania przeciwepidemiczne w przypadku chorób zakaźnych • zapewnia doraźną opiekę medyczną pacjentom z ostrymi zatruciami • prowadzi dokumentację medyczną • nadzoruje pracę młodszych i średnich specjalistów z wykształceniem medycznym, promuje rozpowszechnianie wiedzy medycznej wśród ludności, promuje zdrowy tryb życia • stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.15.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RATUNKOWEJ	(UA) LEKARZ MEDYCYNY RATUNKOWEJ
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie medycyny ratunkowej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie medycyny ratunkowej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny ratunkowej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz medycyny ratunkowej może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.</i> <i>I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.</i>

DODATKOWE INFORMACJE

4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.15.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista medycyny ratunkowej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie medycyny ratunkowej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.16. (PL) Lekarz – specjalista medycyny rodzinnej • (UA) *Lekarz ogólny – lekarz rodzinny (Лікар загальної практики – сімейний лікар)*

2.16.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista medycyny rodzinnej (221236)	Лікар загальної практики – сімейний лікар
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Lekar zahalnoji praktyky – simejnyj likar</i> TŁUMACZENIE Lekarz ogólny – lekarz rodzinny

2.16.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista medycyny rodzinnej i (UA) Lekarz ogólny – lekarz rodzinny

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista medycyny rodzinnej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.16.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ	(UA) LEKARZ OGÓLNY – LEKARZ RODZINNY
Synteza: sprawuje opiekę nad chorymi (wszystkie grupy wiekowe w rodzinie) w określonej populacji, w swoim gabinecie	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ	(UA) LEKARZ OGÓLNY – LEKARZ RODZINNY
i w domu pacjenta, stawia odpowiednio wcześniej diagnozę pozwalającą na leczenie lub skierowanie do specjalisty; wykonuje badania, jak: EKG, pomiar ciśnienia tętniczego, badanie tętna obwodowego i osłuchiwanie dużych naczyń, badanie tętna płodu, badanie per rectum, cewnikowanie pęcherza, wstępna ocena dna oka; udziela pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; podejmuje działania zmierzające do zapobiegania chorobom i promocji zdrowia.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ	(UA) LEKARZ OGÓLNY – LEKARZ RODZINNY
• przeprowadza badania i udziela porad lekarskich, w tym w zakresie rehabilitacji domowej • prowadzi internistyczną opiekę nad kobietą ciężarną • prowadzi opiekę nad noworodkiem • przeprowadza podstawowe badania i terapię psychiczną • prowadzi działalność profilaktyczną • prowadzi działalność oświatowo-wychowawczą, w tym zapobiegającą patologiom społecznym • przeprowadza szczepienia ochronne • sprawuje opiekę medyczną nad niepełnosprawnymi; prowadzi ambulatoryjne leczenie bólu przewlekłego; opiekę paliatywną w warunkach domowych • orzeka o stanie zdrowia i niezdolności do pracy oraz wydaje skierowania, opinie i zaświadczenia według zasad obowiązujących w publicznych zakładach opieki zdrowotnej (zasiłki, renty itp.) • kieruje na niezbędne konsultacje specjalistyczne lub leczenie szpitalne	• zapewnia podstawową opiekę zdrowotną ludności • koordynuje świadczenie opieki z innymi specjalistami podstawowej, średniej i wyższej opieki zdrowotnej • organizuje dostęp do usług opieki zdrowotnej, wybiera skuteczne i racjonalne ścieżki medyczne dla pacjentów • organizuje opiekę medyczną nad pacjentem, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności wpływające na stan zdrowia i / lub przebieg choroby, w tym kontekst rodzinny i społeczny • rozwija skuteczne relacje z pacjentami w oparciu o partnerstwo i szacunek dla jednostki • zapewnia ciągłość opieki w oparciu o potrzeby pacjenta • promuje upodmiotowienie pacjenta; ocenia charakterystykę epidemiologiczną zachorowalności populacji i podejmuje odpowiednie decyzje • analizuje i uwzględnia informacje dotyczące badania pacjenta • opracowuje plan opieki medycznej i uzgadnia go z pacjentem

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ	(UA) LEKARZ OGÓLNY – LEKARZ RODZINNY
• czynnie koordynuje i nadzoruje przebieg leczenia specjalistycznego • kwalifikuje i kieruje do leczenia sanatoryjnego • zaleca opiekę pielęgniarską w zakresie środowiskowym • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym.	• zapewnia pomoc we wczesnych niezróżnicowanych stadiach chorób, wykorzystuje czynnik czasu jako narzędzie do badania pacjenta; organizuje i zapewnia opiekę medyczną w nagłych wypadkach na etapie przedszpitalnym • zapewnia opiekę medyczną pacjentowi z kilkoma chorobami, w tym kombinacją chorób ostrych i przewlekłych oraz określa taktykę leczenia każdej z tych chorób; koordynuje zalecenia specjalistów o różnych profilach i wybiera indywidualny zestaw środków leczniczych i zapobiegawczych • bierze pod uwagę interakcje leków i priorytet problemów zdrowotnych; zapewnia zgodność z zasadami racjonalnej farmakoterapii • określa czasową niezdolność do pracy i zapewnia terminowe kierowanie pacjentów na badania czasowej i trwałej niezdolności do pracy • działa na rzecz rozpowszechniania wiedzy medycznej wśród ludności, w szczególności w celu zapobiegania chorobom i ich powikłaniom • organizuje szczepienia ochronne; promuje zdrowy styl życia • koordynuje procesy profilaktyki, leczenia, opieki pielęgnacyjnej, paliatywnej i rehabilitacyjnej • uczestniczy w organizowaniu pomocy medycznej, socjalnej i psychologicznej osobom samotnym, starszym, niepełnosprawnym i pacjentom z chorobami przewlekłymi; stosuje bio-psycho-społeczny model działania, uwzględniając kulturowe i egzystencjalne cechy pacjenta • w razie potrzeby chroni interesy pacjenta w zakresie opieki zdrowotnej; przestrzega zasad deontologii i etyki medycznej • stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.16.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ	(UA) LEKARZ OGÓLNY – LEKARZ RODZINNY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. (ORAZ) Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). (ORAZ) Ukończenie specjalizacji w dziedzinie medycyny rodzinnej. (ORAZ) Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie praktyki ogólnej – medycyny rodzinnej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz ogólny – lekarz rodzinny może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.</i>

DODATKOWE INFORMACJE

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.16.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista medycyny rodzinnej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie medycyny rodzinnej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.17. (PL) Lekarz – specjalista nefrologii • (UA) Lekarz – nefrolog (Лікар – нефролог)

2.17.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista nefrologii (221241)	Лікар – нефролог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – nefroloh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – nefrolog

2.17.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista nefrologii i (UA) Lekarz – nefrolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista nefrologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym nefrologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.17.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje choroby i podejmuje proces leczniczy w obszarze nefrologii; odpowiada za wdrażanie nowych metod diagnostycznych w procesie leczenia oraz	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
postępowania niefarmakologicznego i farmakologicznego sprzyjającego leczeniu; interpretuje wyniki badań prowadzonych w procesie leczniczym w dziedzinie nefrologii.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
• prowadzi diagnostykę i terapię w chorobach nerek • wykonuje badania klirensowe oceniające filtrację kłębuszkową, badania czynności cewek i aktywności czynnościowo odrębnych segmentów cewek nerkowych, dializę otrzewnową, hemodializę i techniki pokrewne, dostępy otrzewnowe i naczyniowe, biopsję igłową nerki, badanie nerkowe przepływu krwi oraz ultrasonograficzne nerek i dróg moczowych i innych w zakresie nefrologii • kwalifikuje chorych wymagających jednorazowej konsultacji nefrologicznej lub systematycznego leczenia specjalistycznego oraz dokonuje kwalifikacji chorego do określonej metody dializoterapii • przeprowadza badanie podmiotowe i przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem symptomatologii chorób nerek • interpretuje wyniki badań radiologicznych, izotopowych i laboratoryjnych stosowanych w nefrologii • dobiera leki z uwzględnieniem zmian dawkowania w zależności od stopnia niewydolności nerek oraz dostępności w warunkach leczenia ambulatoryjnego i możliwości finansowych chorego • dokonuje oceny palpacyjnej gruczołu krokowego i zakłada cewnik do pęcherza moczowego • bierze udział w zabiegu dokonywanym na nerkach własnych chorego lub drogach	• zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną pacjentom nefrologicznym, w tym opiekę w nagłych i pilnych przypadkach • wdraża również nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki i leczenia; nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • współpracuje w ścisłym kontakcie z lekarzami terapeutami, onkologami, chirurgami, innymi służbami i organizacjami • prowadzi konsultacje na podstawie skierowań specjalistycznych • przestrzega zasad deontologii lekarskiej; nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa; planuje pracę i analizuje jej wyniki • prowadzi dokumentację medyczną; uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
moczowych (np. operacja guza nerki, kamicy moczowej, prostatektomii) • rozpoznaje i leczy powikłania po zabiegach urologicznych • leczy ostre zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej • dokonuje oceny kandydata do transplantacji nerki, w tym zgłasza chorego do przeszczepu i zakresu badań wymaganych do kwalifikacji • bierze udział w zabiegu przeszczepienia nerki lub w zabiegu dokonywanym na przeszczepionej nerce • dokonuje oceny klinicznej chorego po transplantacji nerki oraz interpretuje wyniki badań dodatkowych, w tym badania USG nerki przeszczepionej • rozpoznaje powikłania po transplantacji oraz kieruje chorego do ośrodka transplantacyjnego opiekującego się chorym po zabiegu • przeprowadza dializę pozaustrojową i monitoruje stan kliniczny chorych oraz parametrów biochemicznych zabiegu • wytwarza czasowy dostęp naczyniowy do hemodializy, przetoki Cimino-Brescia, dostęp otrzewnowy • udziela porady specjalistycznej choremu leczonemu nerkozastępczo • nawiązuje współpracę z lekarzem rodzinnym i lekarzami innych specjalności oraz jednostkami nefrologicznymi lecznictwa zamkniętego • współpracuje z Centralną Listą Biorców • kalkuluje koszty dializy i zawiązywania kontraktów na leczenie nerkozastępcze • udziela konsultacji lekarskich w dziedzinie nefrologii lekarzom innych specjalności • przygotowuje specjalistyczne opinie, zaświadczenia i wnioski dotyczące leczonych chorych.	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
Zadania dodatkowe: • kieruje kliniką, oddziałem, przychodnią lub inną placówką nefrologiczną, w tym stacją dializ • kieruje badaniami klinicznymi w dziedzinie nefrologii • kieruje specjalizacją w dziedzinie nefrologii innych lekarzy • prowadzi kształcenie przed- i podyplomowego w dziedzinie nefrologii • nadzoruje doskonalenie zawodowe innych pracowników medycznych.	

2.17.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEFROLOGII	(UA) LEKARZ – NEFROLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie nefrologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie nefrologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie nefrologii.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz nefrolog może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.17.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista nefrologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie nefrologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.18. (PL) Lekarz – specjalista neonatologii • (UA) Lekarz (Лікар – педіатр – неонатолог)

2.18.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista neonatologii (221242)	Лікар – педіатр – неонатолог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – pediater – neonatolog</i> TŁUMACZENIE Lekarz pediatra – neonatolog

2.18.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista neonatologii i (UA) Lekarz – pediatra – neonatolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista neonatologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.18.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEONATOLOGII	(UA) LEKARZ PEDIATRA – NEONATOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy (z wyłączeniem metod chirurgicznych) choroby wieku rozwojowego oraz sprawuje nadzór zdrowotny nad dziećmi i młodzieżą, organizując profilaktykę zdrowotną i monitorując ich rozwój psychosomatyczny.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEONATOLOGII	(UA) LEKARZ PEDIATRA – NEONATOLOG
• przeprowadza badanie pediatryczne, podmiotowe i przedmiotowe, dzieci i młodzieży (od urodzenia do osiągnięcia dojrzałości) • przeprowadza powszechne profilaktyczne badania okresowe (w tym przesiewowe po urodzeniu), określające stan zdrowia i rozwój psychosomatyczny dzieci i młodzieży, tworzy grupy wymagające specjalnego nadzoru i leczenia • rozpoznaje warunki środowiskowe dziecka, nawiązuje kontakt i współpracę z dzieckiem, jego rodzicami (opiekunami) w działaniach prozdrowotnych, profilaktycznych i leczniczych • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, immunologiczne, histologiczne i inne, nadzoruje pobieranie próbek do badań • oznacza ciśnienie tętnicze, wykonuje badania dna oczu, otoskopowe i inne • wykonuje próby czynnościowe poszczególnych narządów i układów • wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia, zgłębnikowanie żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego, rektoskopię i inne zabiegi • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe) • leczy metodami niechirurgicznymi ostre i przewlekłe choroby wieku dziecięcego oraz zaburzenia rozwojowe • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi	• określa stopień ryzyka patologii okołoporodowej, ocenia wskaźniki badania wewnątrzmacicznego płodu; identyfikuje objawy i koryguje niedotlenienie, uraz porodowy i inne stany patologiczne noworodka; przeprowadza wstępne badanie noworodka • określa stopień dojrzałości i wiek ciążowy, stan rozwoju i zdrowia noworodka, potrzebę resuscytacji i zakres opieki w nagłych wypadkach; stosuje nowoczesne metody diagnozowania i leczenia noworodków z różnymi stanami patologicznymi i chorobami • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków; nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród kobiet ciężarnych i matek • przestrzega zasad deontologii lekarskiej • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEONATOLOGII	(UA) LEKARZ PEDIATRA – NEONATOLOG
i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem • kieruje rehabilitacją po przebytych ostrych chorobach wieku dziecięcego oraz prowadzi poradnictwo zawodowe i sportowe • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa oraz wnioski dotyczących świadczeń społecznych na rzecz dziecka lub jego opiekunów • doskonalą swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • wykonuje nakłucia diagnostyczne (biopsję) wątroby, nerek i innych narządów, badania endoskopowe, EKG i USG i inne • oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • oznacza grupę krwi i wykonuje próby krzyżowe • sprawuje opiekę lekarską nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach oświatowych, wychowawczych, zdrowotnych i rekreacyjnych • kieruje oddziałem lub kliniką pediatriczną lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.18.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEONATOLOGII	(UA) LEKARZ PEDIATRA – NEONATOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie neonatologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie neonatologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie neonatologii.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz pediatra neonatolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

DODATKOWE INFORMACJE

4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczeniem o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.18.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista neonatologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie neonatologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.19. (PL) Lekarz – specjalista neuropatologii • (PL) Lekarz – specjalista neurologii • (UA) Lekarz – neuropatolog (Лікар – невропатолог)

2.19.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista neuropatologii (221246)	Лікар – невропатолог WYMOWA <i>Likar – newropatolołh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – neuropatolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.19.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista neuropatologii i (UA) Lekarz – neuropatolog oraz (PL) Lekarz specjalista neurologii

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista neuropatologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o tą specjalizację w Polsce i Ukrainie. Z dostępnego formalnego opisu (UA) Lekarz – neuropatolog wydaje się mieć zbieżny zakres zadań z (PL) Lekarzem – specjalistą neurologii.

2.19.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATHOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATHOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje choroby i podejmuje proces leczniczy i diagnostyczny	Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby układu nerwowego, ze szczególnym	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATOLOG
w obszarze mózgowia i rdzenia kręgowego; odpowiada za wdrażanie nowych metod diagnostycznych w procesie leczenia oraz postępowania niefarmakologicznego i farmakologicznego sprzyjającego leczeniu; interpretuje wyniki badań prowadzonych w procesie leczniczym w dziedzinie neuropatologii.	uwzględnieniem chorób o dużym znaczeniu społecznym, jak padaczka, porażenie dziecięce, niepełnosprawność intelektualna i inne, podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu nerwowego.	

ZADANIA ZAWODOWE		
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATOLOG
- wykonuje badania immunohistochemiczne, mikroskopowych, biopsyjnych, histopatologiczne i cytopatologiczne oraz pośmiertne badania mózgowia (sekcji mózgu) i rdzenia kręgowego - interpretuje wyniki badań wykonanych metodami biologii molekularnej oraz badań mikroskopowych, mikrobiologicznych i toksykologicznych - dokonyuje oceny preparatu biopsyjnego / autopsyjnego na podstawie badania histopatologicznego oraz metodami immunohistochemicznymi i metodami biologii molekularnej - wykonuje oraz ocenia preparaty biopsyjne (biopsja neurochirurgiczna nerwów obwodowych i mięśni)	- wykonuje badania neurologiczne chorych, podmiotowe i przedmiotowe - nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój - kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne - kieruje chorych na badania dodatkowe: radiologiczne, tomograficzne, NMR, izotopowe i inne oraz na konsultacje do innych specjalistów medycznych - wykonuje próby czynnościowe układu nerwowego - wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję,	- stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i badania pacjentów neurologicznych, zapewnia im opiekę w nagłych i pilnych przypadkach - określa program działań rehabilitacyjnych, nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków - decyduje o zdolności pacjenta do pracy - przestrzega zasad deontologii medycznej - nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa - planuje pracę i analizuje ją - prowadzi dokumentację medyczną - aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATHOLOG
• diagnozuje na podstawie badania histopatologicznego podstawowe procesy patologiczne (zmiany naczyniowe, zapalne, zwyrodnieniowe, itp.) • przeprowadza podstawowe badania neurologiczne i dokonuje interpretacji wyników badania neuroobrazowego – CT, MRI, itp. • dokonuje oceny preparatów onkologicznych w procesie prowadzonej diagnostyki • analizuje krzyżówki genetyczne oraz rodowodowe cech i chorób pacjenta, a także szacuje ryzyko urodzenia się dziecka z aberracjami chromosomowymi • wskazuje / kwalifikuje do wykonania badań prenatalnych, cytogenetycznych i molekularnych • wykonuje proste obliczenia farmakokinetyczne, pomiary morfometryczne oraz analizuje morfogram i zapisuje kariotyp chorób • dobiera leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w ustroju i w poszczególnych narządach • monitoruje efekty leczenia • szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne	- wstrzyknięcia, zgłębnikowanie żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego i innych zabiegów • wykonuje badania EEG, dna oczu, EMG, oznacza ciśnienie tętnicze tonometrem i inne • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • formułuje rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe) • leczy choroby, takie jak: padaczka, parkinsonizm, udary mózgowe, stwardnienie rozsiane, upośledzenie umysłowe, choroby układu wegetatywnego, zespoły bólowe i inne • kieruje wczesną rehabilitacją chorych po ostrych i przewlekłych chorobach układu nerwowego • prowadzi dokumentację lekarską (historię choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, zaświadczenia, wnioski orzeczenia do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa	• stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATOLOG
w określonych grupach wiekowych oraz w stanach niewydolności wątroby i nerek, a także zapobiega zatruciom lekami • analizuje zjawisko odczynowe, obronne i przystosowawcze oraz zaburzenia regulacji wywoływane przez czynnik etiologiczny • udziela konsultacji lekarskich w dziedzinie neuropatologii lekarzom innych specjalności • przygotowuje specjalistyczne opinie, zaświadczenia i wnioski dotyczące leczonych chorych. Dodatkowe zadania: • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem leków i aparatury diagnostyczno-leczniczej • kieruje oddziałem, kliniką, lub inną placówką neuropatologii • kieruje eksperymentami medycznymi w dziedzinie neuropatologii • kieruje specjalizacją w dziedzinie neuropatologii innych lekarzy • prowadzi kształcenie przed- i podyplomowe w dziedzinie neuropatologii.	• uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu nerwowego • doskonalą swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym.	

2.19.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROPATOLOGII	(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII	(UA) LEKARZ – NEUROPATOLOG
POZIOM NQF 7		POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie neurologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.		Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego z neurologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE		
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie neurologii.		• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE		
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty		Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz neuropatolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

DODATKOWE INFORMACJE

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną/ nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.19.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz – specjalista neuropatolog i (PL) Lekarz – specjalista neurolog

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie neuropatologii i neurologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.20. (PL) Lekarz – specjalista neurologii dziecięcej • (UA) Lekarz – neurolog dziecięcy (Лікар – невролог дитячий)

2.20.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista neurologii dziecięcej (221245)	Лікар – невролог дитячий WYMOWA <i>likar newroloh dytiaczyj</i> TŁUMACZENIE Lekarz – neurolog dziecięcy
ZAWÓD REGULOWANY	

2.20.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista neurologii dziecięcej i (UA) Lekarz – neurolog dziecięcy

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista neurologii dziecięcej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.20.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy choroby układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem chorób o dużym znaczeniu społecznym, jak drgawki i padaczka, dziecięce porażenie mózgowe, choroby nerwowo-	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
mięśniowe, choroby metaboliczne, upośledzenie umysłowe. Podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu nerwowego.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
• przeprowadza badanie neurologiczne chorych podmiotowe i przedmiotowe (w tym ocenę dna oka i ciśnienia tętniczego) • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • koordynuje proces rewalidacji chorych wymagających opieki wielospecjalistycznej • kieruje materiał biologiczny na badania biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne, molekularne • kieruje chorych na badania dodatkowe: USG, RTG, TK, MR, MRS, SPECT i inne oraz na konsultacje do innych specjalistów medycznych • wykonuje próby czynnościowe układu nerwowego (np. tilt test) • wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, wenesekcję, wstrzyknięcia, żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego i inne zabiegi • wykonuje badania EEG (w tym wideo EEG), EMG, potencjałów wywołanych, przezczaszkowych przepływów naczyniowych, badań neuropsychologicznych i innych • interpretuje i ocenia wyniki wykonywanych badań dodatkowych • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe)	• ocenia rozwój fizyczny i neuropsychologiczny dziecka • określa grupy zdrowia i ryzyka, zapewnia zalecenia dotyczące wychowania i żywienia dziecka • stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i obserwacji chorych dzieci o profilu neurologicznym • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • przestrzega zasad deontologii lekarskiej; kieruje pracą personelu pielęgniarstwa; planuje pracę i analizuje jej wyniki; prowadzi dokumentację medyczną • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
• leczy choroby neurologiczne wieku rozwojowego, ze szczególnym uwzględnieniem: padaczki; mózgowego porażenia dziecięcego; zapaleń ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego; chorób metabolicznych; zespołów bólowych (zwłaszcza bólów głowy); chorób metabolicznych; urazów głowy i udarów • kieruje wczesną rehabilitacją pacjentów po przebytych ostrych procesach chorobowych w obrębie układu nerwowego oraz w przewlekłych schorzeniach neurologicznych • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie dla opiekuna chorego dziecka • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom układu nerwowego (szczególnie wadom układu nerwowego, mózgowemu porażeniu dziecięcemu i padaczce) • doskonalą swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaniem leków i aparatury diagnostyczno-leczniczej • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planowanie dyżurów, konsultacji, zabiegów i inne) • sprawuje nadzór nad innymi pracownikami	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
• kieruje oddziałem lub kliniką neurologii wieku rozwojowego lub przychodnią specjalistyczną • pełni funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w pediatrii i neurologii dziecięcej bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.20.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – NEUROLOG DZIECIĘCY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie neurologii dziecięcej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie neurologii dziecięcej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie neurolog dziecięcy.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz neurolog dziecięcy może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.20.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista neurologii dziecięcej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie neurologii dziecięcej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.21. (PL) Lekarz – specjalista onkologii klinicznej • (UA) Lekarz – onkolog (Лікар – онколог)

2.21.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista onkologii klinicznej (221249)	Лікар – онколог WYMOWA <i>Likar – onkołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – onkolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.21.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista onkologii klinicznej i (UA) Lekarz – onkolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista onkologii klinicznej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.21.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy systemowo chorych na nowotwory złośliwe w skojarzeniu z innymi metodami leczniczymi, planuje i nadzoruje rehabilitację chorych po leczeniu systemowym, ocenia jakość życia tych chorych oraz podejmuje działania zapobiegawcze (profilaktyka pierwotna i wtórna)	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
w zakresie zapadalności na choroby nowotworowe oraz działania na rzecz promocji zdrowia.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
• badanie podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na rozpoznawanie chorób nowotworowych ze szczególnym uwzględnieniem badania okulistycznego, laryngologicznego i neurologicznego • ocenia i interpretuje wyników badań laboratoryjnych istotnych dla diagnostyki chorób nowotworowych (morfologii krwi, biochemicznych badań krwi, koagulogenezy, posiewu, poziomu markerów surowiczych, badań radiologicznych, immunologicznych, scyntygraficznych, cytologicznych i histopatologicznych) • pobiera materiał do badań cytologicznych i histologicznych, szpik, wykonuje nakłucia jam ciała i nakłucie lędźwiowe • przeprowadza diagnostykę różnicową chorób nowotworowych • wykonuje nakłucia odbarczające oraz podaje leki miejscowo i dożylnie • planuje leczenie systemowe wraz z elementami leczenia skojarzonego z uwzględnieniem indywidualnej modyfikacji tego leczenia, szczególnie w aspekcie działań niepożądanych • planuje i nadzoruje rehabilitację chorych na nowotwory po leczeniu systemowym, z uwzględnieniem jakości życia tych chorych • kieruje do leczenia uzdrowiskowego i szpitalnego • udziela doraźnej pomocy oraz w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia	• stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i obserwacji pacjentów z chorobą nowotworową, zapewnia im szybką i doraźną opiekę medyczną • nadzoruje działania niepożądane leków; uczestniczy w pracach komisji ekspertów ds. chorób nowotworowych • ściśle współpracuje z lekarzami innych specjalności, konsultuje ich skierowania • przestrzega zasad deontologii lekarskiej • planuje pracę i analizuje jej wyniki • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej, w organizowaniu propagandy przeciwnowotworowej wśród ludności • prowadzi dokumentację medyczną • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
• orzeka o niezdolności do pracy z powodu choroby, potrzebie rehabilitacji uprawnionego do świadczenia rehabilitacyjnego, niezdolności do pracy zarobkowej lub w gospodarstwie rolnym, samodzielnej egzystencji, o uszczerbku na zdrowiu oraz o niepełnosprawności chorych na nowotwory • przeprowadza konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • prowadzi dokumentację lekarską, wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia • współpracuje z podległym personelem medycznym, wykonującym badania pomocnicze i prowadzącym zajęcia rehabilitacyjne • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom nowotworowym • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • kieruje oddziałem lub przychodnią onkologiczną • kieruje zespołem pracowników i sprawuje nad nimi nadzór • sprawuje funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w onkologii klinicznej • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planowanie dyżurów, konsultacji, zabiegów i inne) • bierze udział w ustalaniu zasad walki z chorobami nowotworowymi w Polsce, tworzeniu struktury sieci placówek onkologicznych i współpracy między ośrodkowej	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
• bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.21.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII KLINICZNEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie onkologii klinicznej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie onkologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie onkologii klinicznej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz onkolog może uzyskać:

DODATKOWE INFORMACJE

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry](#)

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.21.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista onkologii klinicznej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie onkologii klinicznej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.22. (PL) Lekarz – specjalista onkologii i hematologii dziecięcej • (UA) Lekarz – onkolog – hematolog dziecięcy (Лікар – онколог – гематолог дитячий)

2.22.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista onkologii i hematologii dziecięcej (221248)	Лікар – онколог дитячий WYMOWA <i>Likar – onkoloł dytiaczij</i> TŁUMACZENIE Lekarz – onkolog dziecięcy
ZAWÓD REGULOWANY	

2.22.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista onkologii i hematologii dziecięcej i (UA) Lekarz – onkolog dziecięcy

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista onkologii i hematologii dziecięcej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym onkologii dziecięcej, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia) i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.22.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
Synteza: rozpoznaje, różnicuje, planuje leczenie i prowadzi chemioterapię wszystkich chorób nowotworowych, w tym chorób nowotworowych układu krwiotwórczego dzieci	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
i młodzieży oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom nowotworowym u dzieci i młodzieży.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
• przeprowadza badanie chorych podmiotowe i przedmiotowe ukierunkowane na wstępną selekcję, diagnostykę i różnicowanie objawów chorób nowotworowych u dzieci i młodzieży zaburzeń odporności, skaz krwotocznych i niedokrwistości • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym dzieckiem i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne, w tym pobiera, przygotowuje i ocenia rozmazy krwi obwodowej oraz aspirację szpiku z talerza biodrowego, wyrostka ościstego kręgosłupa, piszczeli u niemowlęcia, przygotowuje rozmazy i dokonuje oceny morfologicznej • interpretuje i ocenia wyniki badań pomocniczych, w tym: biochemicznych, radiologicznych, tomografii komputerowej, MRR, USG i innych • interpretuje badania cytochemiczne, immunologiczne, cytogenetyczne i biomolekularne • wykonuje trepanobiopisję • leczy choroby nowotworowe i dotyczące układu krwiotwórczego u dzieci i młodzieży • programuje, prowadzi, monitoruje chemioterapię • współdziała z radioterapeutą w zakresie leczenia napromieniowaniem	• stosuje nowoczesne metody profilaktyki, diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i obserwacji pacjentów z chorobą nowotworową, zapewnia im szybką i doraźną opiekę medyczną • nadzoruje działania niepożądane leków; uczestniczy w pracach komisji ekspertów ds. chorób nowotworowych • ściśle współpracuje z lekarzami innych specjalności, konsultuje ich skierowania; przestrzega zasad deontologii lekarskiej; planuje pracę i analizuje jej wyniki; nadzoruje pracę personelu pielęgniarstwa; aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej, w organizowaniu propagandy przeciwnowotworowej wśród ludności • prowadzi dokumentację medyczną • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
• rozpoznaje i leczy w stanach naglących w onkologii i hematologii dziecięcej • współpracuje z chirurgiem dziecięcym w zakresie kwalifikacji i przygotowania dziecka do leczenia operacyjnego • prowadzi leczenie wspomagające (żywienie parenteralne, krew i preparaty krwiopochodne, krwiotwórcze czynniki wzrostowe), zapobiega i leczy zakażenia • wspomaga psychologicznie dziecko i rodzinę • prowadzi rehabilitację fizyczną, psychiczną i społeczną dziecka • prowadzi opiekę i monitorowanie stanu zdrowia dziecka lub osoby w wieku młodzieżowym po zakończeniu leczenia • rozpoznaje i leczy wczesne i późne powikłania chemioterapii, radioterapii i chorób nowotworowych u dzieci i młodzieży • prowadzenie opieki nad dzieckiem i jego rodziną w stanach terminalnych ze szczególnym uwzględnieniem aspektów psychicznych, duchowych i socjalnych • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa obejmujących zakres onkologii i hematologii dziecięcej • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom nowotworowym u dzieci i młodzieży. Zadania dodatkowe: • kieruje oddziałem, kliniką hematologii i onkologii dziecięcej lub poradnią onkologiczną dla dzieci i młodzieży • uczestniczy w badaniach epidemiologicznych obejmujących choroby nowotworowe określonej populacji dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych	

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
• pełni funkcję kierownika specjalizacji lekarzy specjalizujących się w onkologii i hematologii dziecięcej • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • organizuje pracę w klinice, oddziale, przychodni lub poradni (planowanie dyżurów, konsultacji, zabiegów i inne) • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.22.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ	(UA) LEKARZ – ONKOLOG DZIECIĘCY
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego I stopnia w zakresie onkologii. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego z onkologii dziecięcej. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.

DODATKOWE INFORMACJE

Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską.

W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz onkolog dziecięcy może uzyskać:

II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat.

I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.22.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista onkologii i hematologii dziecięcej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie onkologii i hematologii klinicznej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.23. (PL) Lekarz – specjalista otorynolaryngologii • (UA) Lekarz – otorynolaryngolog (Лікар – отоларинголог)

2.23.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista otorynolaryngologii (221251)	Лікар – отоларинголог WYMOWA <i>likar otołarynhołoh</i> TŁUMACZENIE Lekarz – otorynolaryngolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.23.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista otorynolaryngologii i (UA) Lekarz – otorynolaryngolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista otorynolaryngologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.23.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA OTORYNOLARYNGOLOGII	(UA) LEKARZ – OTORYNOLARYNGOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy zachowawczo i chirurgicznie choroby gardła, nosa, uszu i krtani, choroby chirurgiczne twarzoczaszki i szyi; podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom uszu, gardła i górnych dróg oddechowych.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

2.23.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA OTORYNOLARYNGOLOGII	(UA) LEKARZ – OTORYNOLARYNGOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie otorynolaryngologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie otorynolaryngologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
- dypłom ukończenia studiów medycznych - prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza - tytuł specjalisty w dziedzinie otorynolaryngologii.	dypłom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz otorynolaryngolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie

DODATKOWE INFORMACJE

- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza
- 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.23.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista otorynolaryngologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie otorynolaryngologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.24. (PL) Lekarz – specjalista patomorfologii • (UA) Lekarz – patomorfolog (Лікар – патологоанатом)

2.24.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista patomorfologii (221253)	Лікар – патологоанатом WYMOWA <i>likar – patołochoanatom</i> TŁUMACZENIE Lekarz – patomorfolog
ZAWÓD REGULOWANY	

2.24.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista patomorfologii i (UA) Lekarz – patomorfolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista patomorfologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.24.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PATOMORFOLOGII	(UA) LEKARZ – PATOMORFOLOG
Synteza: rozpoznaje wszystkie choroby powodujące zmiany anatomiczne na podstawie badania tkanek ludzkich pobranych przyżyciowo (biopsje, wycinki, wyskrobiny, tkanki pobrane w czasie operacji chirurgicznych) i tkanek pobranych pośmiertnie oraz na podstawie sekcji zwłok.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PATOMORFOLOGII	(UA) LEKARZ – PATOMORFOLOG
• wykonuje badanie pośmiertnego (sekcję) zwłok za pomocą odpowiednich narzędzi sekcyjnych • przygotowuje lub nadzoruje przygotowanie preparatów histologicznych do badań diagnostycznych różnymi technikami, za pomocą odczynników i substancji barwiących • przeprowadza badanie patomorfologiczne tkanek ludzkich, pobranych przyżyciowo (biopsje, wycinki, wyskrobiny, popłuczyny i inne) różnymi technikami za pomocą mikroskopu świetlnego • przeprowadza badanie patomorfologiczne tkanek pobranych pośmiertnie • formułuje rozpoznanie lekarskiego (diagnozę patomorfologiczną) • prowadzi dokumentację przeprowadzonych badań, w tym sprawuje nadzór nad zbiorem preparatów anatomicznych i histologicznych • sprawuje nadzór nad przechowywaniem zwłok i ich odpowiednim zabezpieczeniem po badaniu pośmiertnym • przygotowuje opinie lekarskie, orzeczenia i wnioski do celów sądownictwa • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym.	• przeprowadza oględziny i sekcję zwłok; pobiera materiał do badań mikrobiologicznych, wirusologicznych, serologicznych, cytologicznych, biochemicznych • przeprowadza badania histologiczne i mikroskopowe materiałów sekcyjnych, chirurgicznych i biopsyjnych zgodnie z wytycznymi • formułuje diagnozę patologiczną i wnioski dotyczące przyczyny śmierci • wypełnia zaświadczenie o przyczynie zgonu, biorąc pod uwagę wymagania Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Przyczyn Zgonów • sporządza rozszerzoną epikryzę kliniczną i patologiczną, określa, czy pokrywa się ona z diagnozą kliniczną, czy też różni się od niej; identyfikuje braki w diagnostyce i leczeniu zmarłego pacjenta oraz w prowadzeniu dokumentacji medycznej • nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego; przestrzega zasad deontologii medycznej; stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.24.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PATOMORFOLOGII	(UA) LEKARZ – PATOMORFOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie patomorfologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie patomorfologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie patomorfologii.	• dyplom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych; 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz patomorfolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.24.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista patomorfologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie patomorfologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.25. (PL) Lekarz – specjalista pediatrii • (UA) Lekarz – pediastra (Лікар – педіатр)

2.25.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista pediatrii (221254)	Лікар – педіатр
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar – peditr</i> TŁUMACZENIE Lekarz – pediastra

2.25.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista pediatrii i (UA) Lekarz – pediastra

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista pediatrii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe, jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.25.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PEDIATRII	(UA) LEKARZ – PEDIATRA
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy (z wyłączeniem metod chirurgicznych) choroby wieku rozwojowego oraz sprawuje nadzór zdrowotny nad dziećmi i młodzieżą, organizując profilaktykę zdrowotną i monitorując ich rozwój psychosomatyczny.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PEDIATRII	(UA) LEKARZ – PEDIATRA
• przeprowadza badanie pediatryczne, podmiotowe i przedmiotowe, dzieci i młodzieży (od urodzenia do osiągnięcia dojrzałości) • przeprowadza powszechne profilaktyczne badania okresowe (w tym przesiewowe po urodzeniu), określające stan zdrowia i rozwój psychosomatyczny dzieci i młodzieży, tworzy grupy wymagające specjalnego nadzoru i leczenia • rozpoznaje warunki środowiskowe dziecka, nawiązuje kontakt i współpracę z dzieckiem, jego rodzicami (opiekunami) w działaniach prozdrowotnych, profilaktycznych i leczniczych • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, immunologiczne, histologiczne i inne, nadzoruje pobieranie próbek do badań • oznacza ciśnienie tętnicze, wykonuje badania dna oczu, otoskopowe i inne • wykonuje próby czynnościowe poszczególnych narządów i układów, nakłucia (punkcje) diagnostyczne i lecznicze, wstrzyknięcia (iniekcje), zgłębnikowanie żołądka i dwunastnicy, cewnikowanie pęcherza moczowego, rektoskopię i inne zabiegi • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) i rozpoznania mniej prawdopodobne (różnicowe) • leczy metodami niechirurgicznymi ostrych i przewlekłych chorób wieku dziecięcego oraz zaburzeń rozwojowych • udziela pomocy doraźnej w stanach nagłych, przeprowadza reanimację, defibrylację serca, przetaczanie krwi i płynów infuzyjnych, biegle posługuje się potrzebnym sprzętem	• stosuje nowoczesne metody zapobiegania, diagnozowania i leczenia chorób dzieci i młodzieży mieszkających w obszarze usług polikliniki • zapewnia pacjentom szybką i pilną opiekę medyczną • nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków • prowadzi konsultacje na podstawie skierowań od lekarzy innych specjalności, w tym w domu • organizuje badania lekarskie dzieci i młodzieży zgodnie z ustaloną listą form nozologicznych • odpowiada za szczepienia ochronne i odrobaczanie dzieci • kieruje chore dzieci do hospitalizacji w placówkach leczniczych i profilaktycznych dla dzieci, a także w sanatoriach i ośrodkach wypoczynkowych • zapewnia interakcję między opieką ambulatoryjną i szpitalną oraz zapewnia dalsze leczenie chorych dzieci wypisanych ze szpitala • przestrzega zasad deontologii medycznej, nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego, wystawia zaświadczenia i zwolnienia lekarskie z tytułu opieki nad chorym dzieckiem • aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród dzieci, rodziców i nauczycieli • analizuje wskaźniki zachorowalności i umieralności wśród dzieci w rejonie świadczenia usług i opracowuje działania mające na celu ich optymalizację • stale podnosi swój poziom zawodowy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PEDIATRII	(UA) LEKARZ – PEDIATRA
• kieruje rehabilitacją po przebytych ostrych chorobach wieku dziecięcego oraz prowadzenie poradnictwo zawodowe i sportowe • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa oraz wnioski dotyczących świadczeń społecznych na rzecz dziecka lub jego opiekunów • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • wykonuje nakłucia diagnostyczne (biopsje) wątroby, nerek i innych narządów, badania endoskopowych, EKG, USG i inne • oznacza grupę krwi i wykonuje próbę krzyżową • sprawuje nadzór i kontrolę nad przecho- wywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • sprawuje opiekę lekarską nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach oświatowych, wychowawczych, zdrowotnych i rekreacyjnych • kieruje oddziałem lub kliniką pediatriczną lub przychodnią specjalistyczną • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki.	

2.25.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA PEDIATRII	(UA) LEKARZ – PEDIATRA
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie pediatrii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna” lub „Pediatria”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie pediatrii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
- dypłom ukończenia studiów medycznych - prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza - tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii.	dypłom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności i prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza 4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz pediatra może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. <i>Wyższą kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii

DODATKOWE INFORMACJE

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.25.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista pediatrii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie pediatrii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.26. (PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej • (UA) Lekarz specjalista medycyny fizykalnej i rehabilitacji (Лікар фізичної та реабілітаційної медицини)

2.26.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej (221260)	Лікар фізичної та реабілітаційної медицини
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>likar fizycznoji ta reabilitacijnoji medycyny</i> TŁUMACZENIE Lekarz specjalista medycyny fizykalnej i rehabilitacji

2.26.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej i (UA) Lekarz specjalista medycyny fizykalnej i rehabilitacji

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe, jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.26.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCYNY FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
Synteza: rozpoznaje i leczy zaburzenia sprawności różnych narządów i układów, będące	Synteza: brak oficjalnej syntezy

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCyny FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
następstwem chorób organicznych, wad, urazów, zabiegów chirurgicznych i z innych przyczyn, posługując się odpowiednią aparaturą i różnymi metodami oraz technikami rehabilitacyjnymi, jak również podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania inwalidztwu.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCyny FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
• samodzielne leczy: rozpoznaje, planuje i nadzoruje rehabilitację • planuje leczenie rehabilitacyjne z uwzględnieniem różnych typów rehabilitacji, w tym: medycznej, psychologicznej, społecznej i zawodowej • podejmuje leczenie rehabilitacyjne wszystkich chorób, zapewniające koordynację fizykoterapii, kinezyterapii i terapii zajęciowej, prowadzone we współpracy z innymi specjalistami, zwłaszcza z specjalistami rehabilitacji ruchowej • uczestniczy we wszystkich etapach rehabilitacji i odzyskiwania zdrowia; przeprowadza podmiotowe i przedmiotowe badanie chorych w celu określenia potrzeb i zakresu rehabilitacji oraz kontroli i oceny jej postępów • przeprowadza próby (testy) czynnościowe, informujące o sprawności poszczególnych narządów i układów (w zakresie ergometrii, spirometrii, tonometrii, EKG, monitorowania holterowskiego serca, badań elektrodagnostycznych układu mięśniowo-nerwowego i innych) • interpretuje i ocenia wykonane testy czynnościowe	• organizuje, prowadzi i koordynuje pełny cykl rehabilitacji: badania lekarskie i rehabilitacyjne, ustala cele rehabilitacji, określa jakie interwencje rehabilitacyjne są niezbędne do osiągnięcia tych celów • jest odpowiedzialny/a za całość procesu rehabilitacji • nadzoruje stosowanie metod fizykoterapeutycznych: kinezyterapii i terapii z wykorzystaniem ćwiczeń fizycznych, technik terapii manualnej przywracających ruchomość stawów i związanych z nimi schorzeń tkanek miękkich (w I kategorii kwalifikacyjnej) • stosuje terapię artikulacyjną i logopedyczną w ramach kompleksowych specjalistycznych programów rehabilitacyjnych (w I kategorii kwalifikacyjnej) • wykorzystuje metody terapii zajęciowej w celu treningu w przypadku upośledzenia funkcjonalnego u osób z zaburzeniami poznawczymi (w wyższej kategorii kwalifikacyjnej) • przeprowadza badanie lekarskie pacjentów, analizuje i interpretuje wyniki badań, w szczególności dane z badań rentgenowskich, radiologicznych, ultrasonograficznych,

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCYNY FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
• zleca metody terapeutyczne (w tym leczenie fizjoterapeutyczne, terapię zajęciową, psychoterapię i psychoedukację, terapię pedagogiczną z uwzględnieniem czynników naturalnych, kontekstowych i innych) • stosuje technologie rehabilitacyjne (ortotykę, protetykę, technologie wspomagające funkcjonowanie i pokrewne zagadnienia) • pozyskuje informacji o chorym i współpracuje z lekarzem leczącym schorzenia podstawowe • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • nawiązuje kontakt z chorym w celu zapewnienia jego współpracy w procesie rehabilitacji • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym • prowadzi leczenie w oparciu o interwencje farmakologiczne, bodźce fizyczne, interwencje techniczne, edukacyjne i społeczno-zawodowe • prowadzi samodzielne leczenie zachowawcze oraz przeprowadza drobne zabiegi medyczne (iniekcje dostawowe, okołostawowe, blokady przeciwbólowe), leczenie bólu, leczenie spastyczności • nadzoruje proces przekwalifikowania zawodowego i adaptacji do samodzielnego życia osób o niskiej sprawności układu krążenia, oddechowego, trawiennego, narządu ruchu i innych (między innymi chorych po resekcji płuc, operacjach serca, ze sztucznym oddechem, protezami kończyn, uszkodzeniami układu nerwowego i innymi) • ocenia wyniki leczenia • zapobiega powikłaniom i w razie ich wystąpienia przeprowadza ich leczenie • monitoruje przebieg choroby / zaburzenia oraz prognozuje wyniki rehabilitacji	elektro-neuro-miograficznych, elektrokardiograficznych, testów do oceny stanu funkcjonalnego serca i płuc • posługuje się metodami badań paraklinicznych (diagnostyka ultrasonograficzna, diagnostyka elektrofizjologiczna) (w I kategorii kwalifikacyjnej) • stosuje metody oceny funkcjonalnej: specjalistyczne skale i kwestionariusze, ocenę stanu neurologicznego, manualne badanie mięśni, dynamometrię, ocenę napięcia mięśniowego, badania izokinetyczne, ocenę zakresu ruchomości stawów i długości kończyn, badanie kręgosłupa i stawów, obserwacyjna i instrumentalna analiza chodu, równowagi i koordynacji, ocenę funkcji zwieraczy i interpretację badań urodynamicznych • ocenia i interpretuje dane z badań ergometrycznych • stosuje ocenę psychologiczną (w II kategorii kwalifikacji) • stosuje farmakoterapię w leczeniu bólu, stanów zapalnych, ogólnoustrojową regulację napięcia mięśniowego, poprawę funkcji poznawczych, gospodarki wapniowej kości • stosuje farmakoterapię w celu ogniskowej regulacji napięcia mięśniowego (w II kategorii kwalifikacji) • stosuje zabiegi medyczne (iniekcje z podaniem leków, toksyny botulinowe, nakłucia stawowe, regeneracyjne techniki iniekcyjne, blokady, inne techniki podawania leków, w tym zewnątrzoponowe, dokanałowe i za pomocą pompy, manipulacje medyczne – wymiana kaniuli tracheostomijnej, sonda nosowo-żołądkowa, cewnikowanie pęcherza moczowego (stałe i okresowe), leczenie odleżyn, nekrektomia) • wykonuje zabiegi medyczne z dokanałowym podawaniem leków (w I kategorii kwalifikacyjnej)

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCYNY FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
• specjalistycznie orzeka o potrzebie rehabilitacji, niezdolności do pracy, uszczerbku na zdrowiu oraz niepełnosprawności z powodu następstw chorób i / lub urazów oraz przygotowuje orzeczeń do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • pracuje jako biegły sądowy • prowadzi dokumentację lekarską • wypisuje skierowania, wnioski sanatoryjne, wnioski na sprzęt rehabilitacyjny i inwalidzki, recepty i zwolnienia lekarskie • podejmuje działania profilaktyczne w zakresie promocji zdrowia. Zadania dodatkowe: • kieruje placówką rehabilitacji medycznej • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych • kieruje specjalizacją w dziedzinie rehabilitacji medycznej innych lekarzy • kieruje eksperymentem medycznym • prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki • sprawuje funkcje kierownicze w placówkach prowadzących działalność rehabilitacyjną.	• stosuje metody fizjoterapii sprzętowej: elektroterapię, Biofeedback, termoterapię, balneoterapię, metody neuromodulacji / nieinwazyjnej stymulacji mózgu, oraz metody rehabilitacji ruchowej, terapię manualną, leczenie dysfagii • stosuje technologie wspomagające, tj. protezy, ortezę, techniczne środki rehabilitacji (począwszy od zastosowania prostych technologii – kije, kule, po złożone – wózki zmotoryzowane, systemy komputerowe i robotykę) • wyznacza specjalistów do przeprowadzenia interwencji rehabilitacyjnych • pracuje zarówno przy zaangażowaniu pełnego zespołu rehabilitacyjnego, jak i poszczególnych specjalistów rehabilitacji w zależności od rodzaju rehabilitacji oraz indywidualnych celów i zadań rehabilitacyjnych. W razie potrzeby angażuje lekarzy innych specjalności do udzielenia pacjentowi pomocy medycznej • organizuje współdziałanie zespołu specjalistów zajmujących się rehabilitacją, odbywając regularne spotkania • współpracuje z lekarzami innych specjalności, innym personelem medycznym i służbami • monitoruje skuteczność interwencji rehabilitacyjnych zgodnie z założonymi celami, dokonuje dalszego dostosowania indywidualnego programu rehabilitacji • monitoruje niepożądane reakcje / skutki leków • zapewnia opiekę doraźną w ostrych stanach powstałych podczas zabiegów rehabilitacyjnych • dokonuje oceny i krytycznego przeglądu interwencji rehabilitacyjnych prowadzonych przez specjalistów rehabilitacji (w II kategorii kwalifikacji) • prowadzi dokumentację medyczną

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCYNY FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
	• sporządza indywidualny program rehabilitacji oraz indywidualny program rehabilitacji OzN (dziecka z niepełnosprawnością) dla każdej OzN (dziecka z niepełnosprawnością) w celu zapewnienia rehabilitacji zorientowanej na problem, skoncentrowanej na pacjencie, w zależności od okresu rehabilitacji oraz z udziałem odpowiednich specjalistów • przygotowuje dokumentację medyczną do ekspertyzy medyczno-socjalnej. Ekspertyza taka polega na uznawaniu stopnia niepełnosprawności oraz planowaniu adaptacji OzN • uczestniczy w monitorowaniu ograniczeń zdrowotnych i życiowych ludności • propaguje wśród ludności wiedzę na temat organizacji pomocy rehabilitacyjnej • stosuje metody dietoterapii (porady i poradnictwo żywieniowe) • przeprowadza interwencje edukacyjne u pacjenta i jego rodziny • stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.26.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ SPECJALISTA REHABILITACJI MEDYCZNEJ	(UA) LEKARZ SPECJALISTA MEDYCYNY FIZYKALNEJ I REHABILITACJI
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK).	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie medycyny fizykalnej i rehabilitacji. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.

POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie specjalizacji w dziedzinie rehabilitacji medycznej. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
- dypłom ukończenia studiów medycznych - prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza - tytuł specjalisty w dziedzinie rehabilitacji medycznej.	dypłom magistra / specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: - posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje - posiada pełną zdolność do czynności prawnych - posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza - wyказuje nienaganną postawę etyczną. Źródło: rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz medycyny fizykalnej i rehabilitacji może uzyskać: II kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. I kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat. Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.26.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista rehabilitacji medycznej

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób,

które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie rehabilitacji medycznej dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.27. (PL) Lekarz – specjalista reumatologii • (UA) Lekarz – reumatolog (Лікар – ревматолог)

2.27.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Lekarz – specjalista reumatologii (221261)	Лікар – ревматолог
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Likar rewmatoloł</i> TŁUMACZENIE Lekarz reumatolog

2.27.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Lekarz specjalista reumatologii i (UA) Lekarz – reumatolog

ZAWODY POKREWNE

Różnice pomiędzy tymi zawodami wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów kształcenia lekarzy w Polsce i Ukrainie. (PL) Lekarz specjalista reumatologii jest zobowiązany ukończyć ogólny staż podyplomowy i dopiero wtedy wejść na kilkuletnią ścieżkę szkolenia specjalistycznego. Szkolenie takie kończy się państwowym egzaminem specjalizacyjnym. W Ukrainie tytuł lekarza specjalisty przysługuje osobie, która ukończyła zaraz po studiach medycznych Internaturę, czyli trwający od 1–3 lat staż specjalizacyjny. W niektórych specjalizacjach, w tym reumatologii, wymagane jest najpierw ukończenie stażu w specjalizacji podstawowej (I stopnia), i dopiero kolejno – stażu w wybranej specjalizacji (II stopnia). Jest też możliwość ukończenia 2–4-letniej Ordynatury Klinicznej, która jednak nie jest obowiązkowa. Mogą też występować znaczące różnice programowe jeśli chodzi o daną specjalizację w Polsce i Ukrainie.

2.27.3. Opis zadań zawodowych

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA REUMATOLOGII	(UA) LEKARZ – REUMATOLOG
Synteza: rozpoznaje, różnicuje i leczy nie-urazowe schorzenia układu ruchu: układowe choroby tkanki łącznej oraz inne zapalne i nie-zapalne choroby narządu ruchu, zarówno	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA REUMATOLOGII	(UA) LEKARZ – REUMATOLOG
układu kostnostawowego, jak i tkanek miękkich oraz podejmuje działania na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom reumatycznym.	

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) LEKARZ – SPECJALISTA REUMATOLOGII	(UA) LEKARZ – REUMATOLOG
• przeprowadza badanie chorych podmiotowe i przedmiotowe, ukierunkowane na choroby układu ruchu i tkanki łącznej • nawiązuje kontakt i współpracę z chorym i jego rodziną, wyjaśnia cel i potrzebę leczenia, łagodzi lęk i niepokój • kieruje materiał biologiczny na badania dodatkowe (laboratoryjne): biochemiczne, bakteriologiczne, histologiczne, immunologiczne i inne • kieruje chorych na badania dodatkowe: radiologiczne, tomograficzne, NMR, izotopowe i inne oraz na konsultacje do innych specjalistów medycznych • wykonuje próby czynnościowe poszczególnych narządów i układów • wykonuje nakłucia (punkcję) diagnostyczne i lecznicze, blokady i wstrzyknięcia dostawowe i inne • interpretuje i ocenia wyniki wykonanych badań pomocniczych (dodatkowych) • ustala rozpoznanie lekarskie (diagnozę) lub rozpoznanie prawdopodobne wymagającego weryfikacji • leczy choroby kości, stawów, mięśni i tkanki łącznej, takich jak: reumatoidalne zapalenie stawów i inne choroby stawów i kręgosłupa na tle zapalnym, zwyrodnieniowym, nowotworowym i innym, zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa, liszaj trzewny, zapalenie skórno-mięśniowe i wielomięśniowe i inne	• prowadzi profilaktykę, diagnostykę, leczenie, rehabilitację i badanie pacjentów o profilu reumatologicznym, zapewnia im szybką i doraźną opiekę medyczną, nadzoruje niepożądane reakcje / działania leków, ściśle współpracuje z lekarzami pierwszego kontaktu, kardiologami, ortopedami oraz innymi służbami i organizacjami, planuje pracę i analizuje jej wyniki, nadzoruje pracę personelu pielęgniarskiego, przestrzega zasad deontologii medycznej, prowadzi dokumentację medyczną, aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy medycznej wśród społeczeństwa, stale podnosi swój poziom zawodowy, wprowadza do praktyki nowoczesne metody badań, diagnostyki i leczenia.

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA REUMATOLOGII	(UA) LEKARZ – REUMATOLOG
• kieruje rehabilitacją chorych, we współpracy ze specjalistą rehabilitacji ruchowej, ortopedą i innymi specjalistami • prowadzi dokumentację lekarską (historia choroby), wypisuje skierowania, recepty i zwolnienia lekarskie • odbywa konsultacje lekarskie dla innych specjalności medycznych • przygotowuje opinie, świadectwa, orzeczenia oraz wnioski do celów inwalidztwa, zatrudnienia i sądownictwa • uczestniczy w działaniach dotyczących promocji zdrowia i zapobiegania chorobom reumatycznym • doskonali swoją wiedzę i umiejętności, między innymi przez uczestnictwo w podyplomowym kształceniu ustawicznym. Zadania dodatkowe: • pełni dyżury specjalistyczne i udziela konsultacji za pomocą środków łączności telefonicznej i wideofonicznej • sprawuje nadzór i kontrolę nad przechowywaną w oddziale szpitalnym krwią, płynami infuzyjnymi, lekami i sprzętem diagnostyczno-leczniczym • bierze udział w doskonaleniu zawodowym (szkoleniu) innych pracowników medycznych oraz prowadzi badania naukowe i publikuje ich wyniki • kieruje oddziałem lub kliniką reumatologiczną lub poradnią specjalistyczną.	

2.27.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) LEKARZ – SPECJALISTA REUMATOLOGII	(UA) LEKARZ – REUMATOLOG
POZIOM NQF 7	POZIOM NQF 7
Ukończenie co najmniej 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne i ukończenie stażu podyplomowego. Zdanie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Ukończenie specjalizacji w dziedzinie reumatologii. Zdanie państwowego egzaminu specjalizacyjnego.	Ukończenie 6-letnich studiów wyższych na kierunku „Medycyna ogólna”. Ukończenie stażu specjalizacyjnego w odpowiednim zakresie. Kolejno, ukończenie stażu specjalizacyjnego w zakresie reumatologii. Brak wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• dyplom ukończenia studiów medycznych • prawo wykonywania zawodu (PWZ) lekarza • tytuł specjalisty w dziedzinie reumatologii.	• dyplom magistra/specjalisty (Спеціаліст) w dziedzinie medycyny.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód lekarza może w Polsce wykonywać tylko osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu (PWZ) przyznane przez właściwą okręgową izbę lekarską. W przypadku obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE, PWZ przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki: 1) posiada dokument potwierdzający odpowiednie kwalifikacje 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza	Istnieje wymóg ciągłego doskonalenia zawodowego. W wyniku procedury atestacji, która odbywa się w określonym przez przepisy czasie Lekarz reumatolog może uzyskać: <i>II kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o II kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 5 lat. <i>I kategorię kwalifikacji</i>, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o I kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności. Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 7 lat.

DODATKOWE INFORMACJE

4) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Źródło: [rozdz. II ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty](#)

Wyższą kategorię kwalifikacji, potwierdzoną / nadaną zaświadczenie o wyższej kategorii kwalifikacyjnej w tej specjalności.

Wymagane ukończenie kursów i szkoleń oraz doświadczenie zawodowe w danej specjalności – ponad 10 lat.

2.27.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Lekarz specjalista reumatologii

Zawód lekarza i lekarza specjalisty jest w Polsce zawodem regulowanym, tzn. przed podjęciem pracy w zawodzie konieczne jest uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza (PWZ). Dla osób, które uzyskały swoje kwalifikacje w kraju, który nie jest państwem członkowskim UE, dostępne są obecnie w Polsce dwie ścieżki uzyskania PWZ. Szczegółowo opisane są one w części 2.1.5 tej broszury.

Aktualne programy specjalizacji w zakresie reumatologii dostępne są na stronach [Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego](#).

2.28. (PL) Felczer • (UA) Felczer (Фельдшер)

2.28.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Felczer (325901)	Фельдшер
ZAWÓD REGULOWANY	WYMOWA <i>Feldszer</i> TŁUMACZENIE Felczer

2.28.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Felczer i (UA) Felczer

ZAWODY POKREWNE

2.28.3. Opis zadań zawodowych

(PL) FELCZER	(UA) FELCZER
Synteza: udziela pomocy w przypadkach zachorowania lub zagrożenia chorobą, diagnozuje stan zdrowia, bierze udział w procesie leczenia; zajmuje się profilaktyką leczniczą, szerzeniem oświaty zdrowotnej.	Synteza: brak oficjalnej syntezy.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) FELCZER	(UA) FELCZER
• diagnozuje i orzeka o stanie zdrowia chorego (pod fachowym nadzorem lekarza): zbiera wywiady wykonuje badania pomocnicze, rozpoznaje choroby • bierze udział w procesie leczenia przez wykonywanie pod nadzorem i zgodnie z zaleceniami lekarza lub samodzielnie zabiegów leczniczych i opiekuńczych	• przeprowadza ogólne i kliniczne badanie pacjentów • stawia wstępną diagnozę ostrych i przewlekłych chorób narządów i układów człowieka • zapewnia odpowiednią opiekę medyczną, asystuje podczas operacji i badań instrumentalnych

(PL) FELCZER	(UA) FELCZER
• rozpoznaje sytuację zdrowotną i warunki socjalno-bytowe ludności (zbiera wywiady, analizuje dokumentację, współpracuje z instytucjami państwowymi i organizacjami społecznymi) • zwalcza choroby zakaźne, zapobiega im i prowadzi działalność profilaktyczną, tj. sprawuje nadzór nad: artykułami żywnościowymi i przedmiotami użytkowymi (inspekcja sanitarna), przestrzega zasad higieny osobistej, zaopatrzeniem w wodę oraz dezynsekcją, deratyzacją i izolowaniem zakaźnie chorych • szerzy oświatę sanitarną i zdrowotną, prowadzi działalność informacyjną i wychowawczą, służącą podniesieniu kultury zdrowotnej, kształtowaniu nawyków zdrowotnych i postaw ludzi w określonych środowiskach, w celu profilaktyki zdrowotnej • współpracuje z lekarzem, pielęgniarką środowiskową, poradniami specjalistycznymi oraz innymi placówkami służby zdrowia i instytucjami, w celu podejmowania wspólnych działań zapobiegawczych i leczniczych • przestrzega zasad higieny i aseptyki (zgodnie z przepisami obowiązującymi przy wykonywaniu określonych zabiegów leczniczych i opiekuńczych) • wykonuje prace administracyjne i dokumentacyjne (ewidencjonuje pacjentów, wydaje orzeczenia, wystawia recepty – starsi felczerzy) • udziela pomocy w nagłych wypadkach – przy zagrożeniu zdrowia i życia pacjenta • kontroluje przebieg leczenia i udziela porad ambulatoryjnych.	• zna podstawy diagnostyki ciąży, określa jej warunki, przeprowadza badanie kobiety ciężarnej, przyjmuje prawidłowy poród, bada noworodka • udziela doraźnej pomocy medycznej w przypadku urazów, krwotoków, zapaści, drgawek, śpiączki i stanów terminalnych, zatruc, utonięć, asfiksji mechanicznej, wstrząsu anafilaktycznego, oparzeń, odmrożeń, stanów alergicznych • jest biegły w technikach resuscytacyjnych i wystarczającym zakresie manipulacji medycznych • przepisuje leki (z wyjątkiem recept na leki odurzające, psychotropowe, trujące i silnie działające) pacjentom miejscowości, w której znajduje się stacja sanitarno-położniowa / lekarska, wskazując swoje stanowisko, poświadczając receptę podpisem i pieczęcią przychodni lub ośrodka podstawowej opieki zdrowotnej • pobiera, dostarcza i przechowuje pobrany materiał do badań bakteriologicznych • prowadzi działania przeciwepidemiczne w ośrodku zakażeń • prowadzi działalność sanitarną i edukacyjną wśród ludności w zakresie zdrowego stylu życia, planowania rodziny i ochrony środowiska, prowadzi dokumentację medyczną • przestrzega zasad deontologii lekarskiej • stale podnosi swój poziom zawodowy.

2.28.4. Kwalifikacje niezbędne /preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) FELCZER	(UA) FELCZER
POZIOM NQF 4–5 (SZACUNKOWO)	POZIOM NQF 5
Ukończona odpowiednia szkoła średnia. WAŻNE! W Polsce od wielu lat nie kształci się nowych felczerów, jednakże osoby, które w przeszłości wykształciły się w tym zawodzie, mogą go dalej wykonywać.	Ukończone studia wyższe I stopnia, w krótkim cyklu (z tytułem młodszego specjalisty /młodszego bakaławra).
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
• prawo do wykonywania zawodu felczera.	• dyplom młodszego specjalisty / młodszego bakaławra.
DODATKOWE INFORMACJE	
Zawód felczera jest w Polsce regulowany ustawą o zawodzie felczera z dnia 20 lipca 1950 r. Obecnie w Polsce jest ok. 200 praktykujących felczerów, ale zawód ten jest wygaszany. Dla wykonywania zawodu felczera konieczne jest w Polsce uzyskanie prawa wykonywania zawodu felczera, które wydaje Naczelna Izba Lekarska. Potwierdzeniem PWZ felczera jest wpis do Centralnego Rejestru Felczerów. WAŻNE: od dnia 1 stycznia 2022 r. nie przyznaje się już w Polsce prawa wykonywania zawodu felczera (Źródło: Dz.U. z 2020 r. poz. 1291).	

2.28.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Felczer

(PL) Felczer jest w Polsce zawodem regulowanym, ale i wygaszanym, tj. do jego wykonywania w Polsce nadal konieczne jest uzyskanie prawa do wykonywania zawodu felczera. Jednak, obecnie nie ma już prawnych możliwości, aby kandydat posiadający dyplom felczera uzyskany poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ubiegał się o nadanie uprawnień zawodowych felczera w Polsce. Od 1.01.2020 r. nie przyznaje się już w Polsce takiego prawa.

Dla osób posiadających kwalifikacje felczera rekomenduje się podjęcie pracy w zawodach pokrewnych, np. (PL) Opiekuna medycznego czy innych z zakresu opieki nad osobami starszymi

i osobami z niepełnosprawnościami (zob. Broszura nr 2/2023). Dla podjęcia pracy w zawodzie (PL) Pielęgniarki wymagane jest w Polsce wyższe wykształcenie kierunkowe, tj. co najmniej ukończenie studiów I stopnia (Więcej informacji zob. Broszura nr 3/2023).

W przypadku (UA) Felczera, który posiada tytuł młodszego bakaławra / specjalisty występuje jeszcze dodatkowy problem formalny. Nostryfikacji dyplomu (czy uznania go za równoważny z polskim dokumentem) można dokonać tylko w przypadku dyplomu ukończenia studiów wyższych I i II stopnia (tytuł bakaławra lub magistra). W polskich szkołach wyższych nie prowadzi się kształcenia w skróconym cyklu, więc nie jest możliwa nostryfikacja dyplomu młodszego specjalisty / młodszego bakaławra. W tym przypadku konieczne jest uzupełnienie kwalifikacji poprzez ukończenie studiów I stopnia w systemie polskim.

PODSTAWY PRAWNE I INNE ŹRÓDŁA

DRP MRiPS (2023). *Klasyfikacja zawodów i specjalności*, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci> (dostęp: 20.03.23).

ENIC-NARIC Polska (2023). *Zagraniczne systemy kształcenia wyższego – Ukraina. Praktyczny przewodnik po uznawalności wykształcenia*, na: <https://nawa.gov.pl/images/OPRACOWANIA-2023/UKRAINA.pdf> (dostęp: 10.07.23).

European Training Foundation. (2023). *Comparison report of the European Qualifications Framework and the Ukrainian National Qualifications Framework*, na: <https://europa.eu/europass/system/files/2023-02/Comparison%20report%20final%20rev%2023-02-2023%20EN.pdf> (dostęp: 11.04.23).

Gut, A. (2023). Co odznacza nadzór nad lekarzem z Ukrainy? *Galicyjska Gazeta Lekarska*, nr 2/2023, s. 34–35.

Lekarz. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 20.04.23).

Lekarz specjalista alergologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista anestezyjologii i intensywnej terapii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista balneologii i medycyny fizykalnej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chirurgii dziecięcej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chirurgii klatki piersiowej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chirurgii ogólnej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/>

[rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow](https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow) (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chirurgii onkologicznej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chorób płuc. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista chorób zakaźnych. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista geriatrici. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista hematologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista immunologii klinicznej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista kardiologii dziecięcej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista medycyny ratunkowej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista medycyny rodzinnej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista nefrologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista neonatologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista neuropatologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista neurologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista neurologii dziecięcej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista onkologii dziecięcej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista onkologii klinicznej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista otorynolaryngologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista patomorfologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz specjalista pediatrii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

Lekarz – specjalista rehabilitacji medycznej. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 10.03.23).

Lekarz specjalista reumatologii. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 22.03.23).

NAWA. Nostryfikacja dyplomów ukończenia studiów, na: <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczelninostryfikacja-dyplomow> (dostęp: 14.07.23).

Punkt Koordynacyjny ds. Polskiej i Europejskiej Ramy Kwalifikacji. *Polska Rama Kwalifikacji (PRK) i Europejska Rama Kwalifikacji (ERK)*, na: <https://prk.men.gov.pl/polska-rama-kwalifikacji-prk-i-europejska-rama-kwalifikacji-erk/> (dostęp: 14.07.23).

Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego, M.P. 2020 poz. 1155.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lutego 2023 r. w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty, Dz.U. 2023 poz. 377.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 stycznia 2023 r. W sprawie odbywania szkolenia specjalizacyjnego przez lekarza w podmiocie leczniczym utworzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Dz.U. 2023 poz. 119.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie określenia priorytetowych dziedzin medycyny, Dz.U. 2022 poz. 2814.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2022 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów, Dz.U. 2022 poz. 1408.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 lutego 2022 r. w sprawie sposobu dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów, Dz.U. 2022 poz. 464.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 lutego 2021 r. W sprawie Lekarskiego Egzaminu Weryfikacyjnego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Weryfikacyjnego, Dz.U. 2021 poz. 341.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów, Dz.U. 2020 poz. 1566.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie wykazu podmiotów upoważnionych do udzielania niezbędnych informacji lekarzowi będącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej w zakresie ogólnych zasad wykonywania zawodu lekarza., Dz.U. 2002 nr 77 poz. 703.

Sławiński, S. (2017). *Słownik Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji*. Instytut Badań Edukacyjnych.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583.

Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1291).

Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz.U. 2016 poz. 64.

Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, (Dz.U. 1997 nr 28 poz. 152).

Ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera, Dz.U. 1950 nr 36 poz. 336.

Źródła ukraińskie:

Міністерство Охорони Здоров'я України (2023). Організація розподілу та зарахування випускників медичних спеціальностей в інтернатуру в 2023 році, на: <https://moz.gov.ua/in-ternatura> (dostęp: 12.07.23)

Міністерство Охорони Здоров'я України Наказ. Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Акушерство та гінекологія», «Внутрішні хвороби», «Дитяча хірургія», «Епідеміологія», «Неврологія», «Офтальмологія», «Ортопедія і травматологія», «Педіатрія», «Психіатрія», «Хірургія», «Стоматологія», «Медична психологія», «Медицина невідкладних станів», «Інфекційні хвороби (14.07.2022 № 1219).

Міністерство Охорони Здоров'я України. Наказ 22.02.2019 № 446 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 р. за № 293/33264 Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів, на: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0293-19#n129> (dostęp: 12.06.23).

Міністерство Охорони Здоров'я України. Наказ 29.03. 2002 р. № 117. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 78 Охорона здоров'я, на: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text> (dostęp: 25.07.23).

Номенклатура врачебных специальностей (13.07.2005, No.747/11027).

Постановление об утверждении Национальной рамки квалификаций (23.11., 2011, No.1341).

Указ об утверждении перечня специальностей и сроков обучения в интернатуре выпускников высших медицинских и фармацевтических образовательных учреждений (23.02.2005, No. 81).

Указ об утверждении положения об особенностях ступенчатого образования медицинского направления (24.02.2000, No. 35).

Указ об утверждении положений о клинической ординатуре (29.01.1998, No. 12).

Указ о дальнейшем усовершенствовании аттестации врачей (19.12.1997, No. 359).

Указ об утверждении специализации (интернатуры) выпускников высших медицинских и фармацевтических образовательных учреждений (19.09.1996, No. 291).

Українська Медична Рада. Медична освіта в Україні, на: <https://mcu.org.ua/medicinskoe-obrazovanie-v-ukraine/> (dostęp: 12.06.23)

Закон Украины о высшем образовании (2014 No. 37–38).

Wiejska 12, 00-490 Warszawa
+48 22 538 91 03 • iomwarsaw@iom.int • www.iom.int